ORAS

Lietus su perkūnija, temperatūra apie 80 laipsnių. Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:22.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Ill. Pirmadienis, Birželio-June 7 d., 1954 m. | Price 5c | No. 133

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

INDOKINIJAI ISGELBETI BELIKO 30 DIENŲ

PASKELBTI McCARTHY - STEVENS TELEFONINIAI PASIKALBĖJIMAI

Bylos aiškinimas naujoj šviesoj, sako sen. Mundt

WASHINGTONAS, D. C. — Spauda paskelbė tris telefoninius pasikalbėjimus tarp sen. McCarthy ir armijos sekretoriaus Stevens apie Schino ir gen. Zwicker atvejus.

Kalbėtasi lapkričio 7, sausio 14 ir vasario 20 d. Iš pirmo pasikalbėjimo matyti, kad santykiai tarp senatoriaus ir sekretoriaus buvo geri. Buvo apkalbėtas McCarthy štabo narys David Schine, pašauktas į kariuomenę. McCarthy prašė armijos sekretorių, kad jis nepriskirtų paimto į kariuomenę Schino dirbti į komitetą, nes tai reikštų ypatingas išimtis, dėl kurių gali kilti "pragaras" ir sekretorius gali turėti nemalonumų iš prezidento. (Armijos departamento oficialiame kaltinime sakoma, kad McCarthy ir Roy Cohn, jo tyrinėjimų vyr. advokatas, reikalavo neleistinomis priemonėmis išimčių naujokui Davidui Schinui). McCarthy dar priminė, kad ir Cohno reikalavimai yra nepagrįsti. Sekr. Stevens čia patvirtino, kad senatorius niekad jokių spaudimų D. Schino reikalu nepadaręs. Jiedu susitarė tik dėl dviejų savaitgalių atostogų Schinui, kad, anot McCarthy, "Schino merginos nesijaustų tokios vienišos".

Kitas tonas Vasario 20 d.

Tą dieną sekr. Stevens jau visiškai kitu tonu kalbėjo senatoriui McCarthy, kad jis taręsis su 5 komiteto nariais ir protestavęs dėl sen. McCarthy užgaulingo elgesio, klausinėjant generolą Zwicker. (Gen. Zwicker atsisakė senatoriui išduoti tą generolą, kuris pakėlė į majorus įtariamą komunistą dantų gydytoją Peress). Sekr. Stevens tada pareiškė sen. McCarthy, kad jis įsakė karininkams nebeliudyti jo komitete, kol nebus susitarta dėl padoresnio elgesio su jais. McCarthy tada ėmė grasyti:

"Jūs neapginsite jų (armijos karininkų) nuo liudijimų mūsų komitete... Tik pamėginkite, Robertai. Aš ištaškysiu smegenis kiekvienam, kuris globos komunistus. Jei tokia yra jūsų politika, prašau, eikit pirmyn. Aš jums garantuoju, kal jūs tai pasigailėsite"...

McCarthy įspėjo prezidentą

Sen. McCarthy savo kalboj Ripon, Wis., pasakė, kad gal dabar prezidentas įsitikins, kad į jo vyriausybę "šaudą" ne jo partijos lojalūs nariai, bet demokratai, kurie siekią respublikonų savižudystės.

McCarthy priminė paskelbus pasikalbėjimus tarp sekr. Stevens ir demokratų senatoriaus Symingtono, kuris siekiąs nominacijos į prezidentus.

Sen. Mundt, vadovaująs bylos aiškinimui, po šių telefoninių pasikalbėjimų paskelbimo, pareiškė, kad byla atsidūrė "naujoj šviesoj".

— **Trys cirkininkai** buvo užmušti, ketvirtas sužeistas, kai jų sunkvežimis su arkliais nukrito nuo plento į 25 pėdų gilumo daubą tarp Oil City ir Senaca, Pa.

Stevens - McCarthy byla duos ir gero, sako arkivyskupas

Senatorius neskaldąs nei tautos, nei katalikų, sako R. Cushing

WASHINGTONAS, D. C. — Katalikų arkivyskupo Richard Cushing iš Bostono manymu, iš senatoriaus McCarthy ginčo su Pentagonu išeis ir daug gero, nes išaiškins nemaža nesusipratimų.

Arkivyskupas, korespondentų klausinėjamas, tvirtino, kad žmonės patenkinti naująja televizijos programa (McCarthy — Stevens) ir pripažino jos auklėjamąją reikšmę.

Vienas korespondentas priminė senatoriaus Flanders (resp., Vt.) kaltinimus senatoriui McCarthy, kad šis skaldąs tautą, bačnyčią ir partiją. (Flanders priminė, kad kardinolas Spellman po vienos McCarthy kalbos New Yorke paspaudė jam ranką, o vėliau Chicagos vyskupas Sheil jį, senatorių McCarthy, iškritikavo aštriais žodžiais).

Arkivyskupas Cushing atsakė: "Jis (McCarthy) tikrai neskaldo bažnyčios". Katalikų bažnyčia nesanti paskelbusi tokiais klausimais savo nusistatymo ir čia "katalikai galį eiti, kaip jiems patinka".

Vokiečiai palankesni pabėgėliams

LONDONAS. — Lenkų spauda rašo, kad Vakarų Vokietijos uostų policija šiuo metu rodo daugiau palankumo Sovietų Sąjungos ir satelitinių valstybių pabėgėliams, kurie mėgina pasišalinti iš raudonųjų laivų.

Neseniai nuo lenkų laivo "Hugo Kollątaj" pabėgęs Bruensbuttel uoste lenkų jūrininkas Cur buvo vokiečių policijos sulaikytas ir grąžintas atgal į laivą. Šis įvykis sukėlė didelį atgarsį Vakaruose. Profesinių sąjungų centrinė Briusely ir Europos Laisvės Lyga Londone pareiškė viešą pasipiktinimą.

Spėjama, kad po šio skandalo vokiečių uostų policija yra gavusi iš Bonos specialų įsakymą, kad visi pabėgėliai iš komunistų laivų būtų globojami ir jokiu atveju negrąžinami.

Paskutinėmis dienomis pabėgęs kitas lenkas Pniewski buvo jau kitaip traktuojamas. Kiel uosto policija jį paėmė tuoj savo globon ir suteikė jam apsaugą prieš galimą komunistų bandymą jį pasigrobti atgal į laivą.

Pabėgėlis Pniewski pareiškė, kad specialiai jis įstojęs tarnauti lenkų laivynan, jog galėtų pasiekti Vakarus. Jo žodžiais, rusų valdomoje Lenkijoje gyvenimas pasidarė nepakeliamas. Šnipinėjimo sistema tokia plati, kad net vaikai su tėvais negali laisvai pasikalbėti.

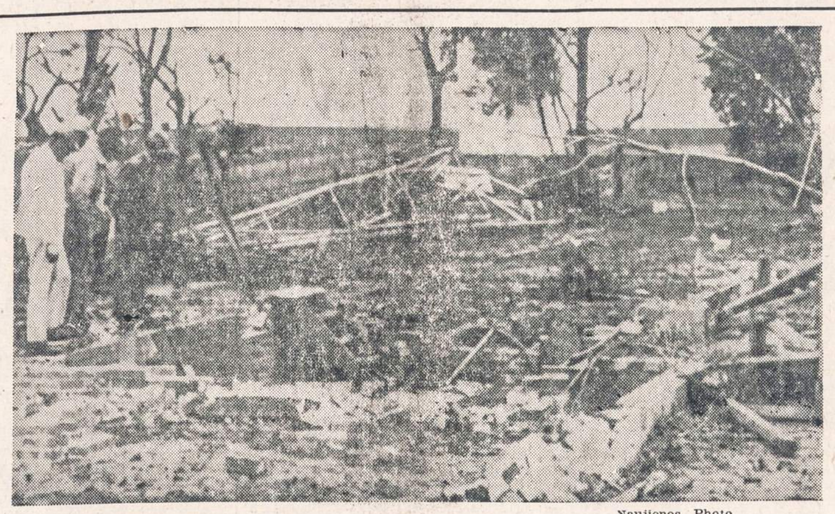

Naujienos Photo

Netoli nuo Madison (Neb.) praūžė viesulas, kuris sugriovė Ben Koll'o namą. Du Koll'o jauni sūnūs buvo nunešti apie vieną ketvirtadalį mylios ir užmušti. Tėvai išliko gyvi.

JAV GINKLUOS VAKARŲ VOKIETIJĄ

Sudarys karinę sąjungą, jei Prancūzija ir toliau boikotuos Europos Gynybos Bendr. susitarimą

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius John Foster Dulles įspėjo Prancūziją ir Italiją, kad jos gali netekti JAV karinės paramos, jei jos neprisidės prie Europos jungtinės armijos, ratifikuojant EDC (Europos Gynybos Bendruomenės) sutartį.

John F. Dulles prašė Senatą paskirti ateinantiems biudžetiniams metams $3.5 bil. sąjungininkams remti. Senato užsienio reikalų komitetas ta proga klausinėjo Valstybės sekretorių, kokios naudos davė sąjungininkai ir ką JAV vyriausybė mano daryti, jei jie boikotuos Amerikos gynybos planus.

Reikia vokiečių kareivių

Sekr. Dulles patvirtino, kad JAV iš pagrindų persvarstys savo užsienio politiką, jei Prancūzija ir Italija neratifikuos EDC sutarties. Iš kitų šaltinių buvo skelbta, kad JAV palauks dar ligi rudens, ir jei iš EDC plano nieko neišeis, prasidės ligšiolinės gynybos politikos perkratinėjimas.

"Dabartinė padėtis Europoj ilgiau nebegali tęstis", kalbėjo senatoriams J. F. Dulles. Jis pabrėžė, kad Prancūzijai ir Italijai atsisakius dėtis į Europos jungtinę armiją, Amerikai teks susitarti tiesioginiai su Vakarų Vokietija ir ją apginkluoti, kadangi Europos apsigynimui vokiečiai būtinai reikalingi.

Įspėjo ir Anklilją

Svarstant santykius su Anglija, sekretorius Dulles priminė, kad JAV neleis Londono vyriausybei vetuoti kolektyvinės gynybos planus Pietryčių Azijoj. Amerika griebsis tokių priemonių, kokios bus reikalingos, nebūtinai anglams dalyvaujant.

Prancūzai veda iš kantrybės

Iš 6 Vakarų Europos valstybių, numatytų į Europos gynybos bendruomenę, 4 sutartį ratifikavo: Vokietija, Olandija, Belgija ir Liuksemburgas. Italai laukė, kol sutartį ratifikuos prancūzai, o prancūzai visų pirma nori susitarti su komunistais dėl taikos Indokinijoj. Bet ir po to entuziazmas neatrodo kad pakiltų. Prancūzų nacionalistiniai ir komunistiniai sluogsniai nesiliauja gąsdinę visuomenę vokiečių militarizmo atgimimu ir ją raminę dėl amerikiečių išpūsto komunistų agresijos pavojaus.

Parlamento užsienio reikalų komitetas 14 balsų prieš 5 pereitą savaitę atmetė EDC sutarties ratifikavimą. Parlamente ratifikavimo klausimas buvo kartkartėmis atidėliotas. Nebetikima, kad šis klausimas bus iškeltas dar šioj sesijoj, kuri baigiasi už mėnesio laiko.

Paminėjo 10 metų invazijos sukaktį

Prezidentas pasveikino sovietus

WASHINGTONAS, D. C. — Sekmadienį, birželio 6 dieną sukako lygiai 10 metų, kai Vakarų sąjungininkų vyriausias armijos vadas generolas Dwight Eisenhower davė įsakymą išsikelti sąjungininkų pajėgoms, esančioms Anglijoj, į Normandiją.

Šis didžiausias karo žygis visoj žmonijos istorijoj parodė anglosaksų galią. Išlipus Normandijoj ir joje įsitvirtinus, buvo aiškus įrodymas, kad Hitlerio Vokietija karą pralaimėjo. Įniršę prieš demokratijas nacių vadai atitraukė geriausias jėgas iš Rytų. Raudonosios armijos hordos užėmė ne tik Rytų ir Vidurio Europą, bet ir didelę dalį pačios Vokietijos.

Prez. Eisenhoweris šia proga kreipėsi į sovietų vadus, primindamas bendrą kovą prieš nacizmą, netiesioginiai primindamas, kad prieš amerikiečių galybę neatsilaikytų ir raudonojo fašizmo hordos.

JAV davė užsieniui $60 bil. pagalbos

WASHINGTONAS, D. C. — JAV nuo karo pabaigos yra paskirusios užsienio sąjungininkams $60 bilijonų. Iš jų $45 bil. jau yra išmokėti ir $15 bil. yra dar neišdalyti.

Vakarų Europa gavo $33 bil. Iš jų $26.6 bil. ekonominei paramai ir $6.4 apsigynimui.

Anglija gavo $7.6 bil., Prancūzija 5.3, Italija $2.7 bil.

Šios bilijoninės paramos dėka Vakarų Europa žymiai atkuto ekonomiškai. Bet Amerikos tyrinėtojai tvirtina, kad iš šių lėšų pasipelnė turčiai — pramonininkai ir prekybininkai (ypač Italijoj ir Prancūzijoj).

JAV prašo Kiniją išleisti 83 savo suimtus piliečius

Pirmosios tiesioginės derybos su Peipingo vyriausybe

GENEVA. — Anglų charge d'affaires Peipinge tarpininkaujant, JAV užvedė pirmą kartą tiesiogines derybas su komunistine Kinija.

JAV ambasadoriui Čekoslovakijoj Alexis Johnson pirmininkaujant, tartais su komunistais dėl 83 amerikiečių išelidimo iš Kinijos. Tarp jų yra 54 civiliai, kiti 29 yra kariškiai. Vieni iš jų laikomi kalėjime, kiti namų arešte, kiti vėl dar yra laisvi. Bet jiems visiems komunistai neleidžia išvažiuoti į Jungtines Valstybes.

Yales profesorius vertina Kongreso k-tų tyrinėjimus

Šiaip būtų maža, kurie drįstų liudyti apie komunistų veiklą

WASHINGTONAS, D. C. — Dr. David N. Rowe, politinių mokslų profesorius Yales universitete, yra vienas iš tų visuomenininkų, kurie aukštai vertina Kongreso komitetus, ieškančius ir demaskuojančius priešvalstybinę veiklą.

Prof. Rowe buvo pakviestas liudyti į Kongreso komitetą, vadovaujamą Reeces (resp., Tenn.) ir tyriantį didžiųjų fondų, kaip Rockefellerio, Carnegie, duotą piniginę paramą priešvalstybiniams gaivalams. Sakoma, kad jie gavę savo pragaištingai veiklai $4 mil.

Prof. Rowe 1947—1950 m. buvo vienas iš I. P. R. studijų organizacijos (Institute of Pacific Relations) patikėtinių tarybos narių. Ši organizacija buvo Senato komiteto išaiškinta dirbusi pagal Kremliaus liniją Tolimųjų Rytų politikos (Kinijos nurašimo komunistams) klausimais. Prof. Lattimore, to instituto narys, buvo vienas iš aistringiausių Chiang Kaisheko priešininkų. Jis buvo ir Valstybės departamento patarėjas šiais klausimais.

Prof. Rowe yra taip pat Kinijos reikalų ekspertas. Kongreso komitete jis tvirtino, kad jis, o taip pat daugis kitų, niekad nebūtų išdrįsę viešai pasmerkti užsimaskavusių komunistų veiklą, nes tokių karjeros būtų sužlugdytos ir patys atsidurtų asmeniniame pavojuj, jei negautų Kongreso apsaugos.

AMERIKAI GALI TEKTI KOVOTI, KAIP KOVOTA KOREJOJ, SAKO KNOWLAND

Senatorių vadas ragina pasiruošti greitiems ir lemtingiems sprendimams dėl Pietryčių Azijos

WASHINGTONAS, D. C. — Respublikonų vadas Senate William Knowland įspėjo laisvąjį pasaulį griebtis tinkamų žygių išgelbėti Indokiniją, nes priešingu atveju ji 30 dienų laikotarpy gali būti užimta komunistų.

Kova tuo nebus baigta. Komunistai sieks visos Pietryčių Azijos užkariavimo. O užvaldžius Indokiniją, jėgos pusiausvyra bus perėjusi į komunistų pusę, aiškino šis įtakingas senatorius radijo — televizijos programoj.

Atėjo laikas apsispręsti

Sen. Knowland priminė, kad Amerika turi skaitytis su tuo faktu, kad jai gali tekti kariauti Indokinijoj, kaip kad ji kariavo Korėjoj. Žinoma, Kongresas turės dalyvauti tokiame rimtame sprendime, pastebėjo daugumos vadas Senate.

Jis ragino blaiviau žiūrėti į užvestas kalbas Genevoj, Vakarams ten šnekant, komunistai Indokinijoj baigia užimti visą kraštą.

Pataria įspėti komunistus

Senatoriaus Knowlando manymu, Jungtinėms Valstybėms reikėtų imtis iniciatyvos ir įspėti komunistus, kad jie sustotų kariavę Pietryčių Azijoj, jei Genevos konferencija tęsis ir toliau.

Lemtingos 30 dienų

"Mano įsitikinimu, ateinančios 30 dienų bus lemtingas laikotarpis", kalbėjo sen. Knowland. "Jei per tą laiką nebus susitarta ir jei nieko nebus padaryta sustiprinti nekomunistines sritis, komunistai gali per tą laiką užimti Hanoi ir Tonkino delto srities".

Ateinančiomis 30 dienų reikės padaryti istorinės reikšmės sprendimą. Per šias dienas reikės apsispręsti sulaikyti komunistus; kitaip jėgos balansas Azijoj pasvirs į komunistų pusę.

Martin kiek optimistiškesnis

Atstovų rūmų pirmininkas Joseph Martin mano, kad Amerikai nebūtinai siųsti savo armiją į Indokiniją. Jo įsitikinimu, JAV laivynas ir aviacija galėtų nulemti pergalę. Tačiau strategų manymu, armijos pasiuntimas pasidarys neišvengiamas, kai tik Indokinijoj pasirodys JAV laivynas ir aviacija.

Honduras areštuoja komunistų vadovus

TEGUCIGALPA, Honduras.— Jose Pineda Gomez, iš profesijos advokatas, Honduro prokomunistinės partijos — revoliucionierių demokratų — generalinis sekretorius buvo suimtas pakeliui į San Tedro Sala, kur jau kelios savaitės vyksta bananų darbininkų streikas.

Prieš tai buvo suimti keturi streikų organizatoriai, kuriuos vyriausybė vadina komunistais. Jei ne jie, streikas gal būtų seniai pasibaigęs. Bananų darbininkai, dirbą Amerikos vaisių kompanijai, gauna dvigubai didesnį atlyginimą, negu šiaip vietos darbininkai. Bet davus ženklą iš Gvatemalos, Hondure užvirė darbininkų streikai, nežiūrint, kad jie nėra susiorganizavę į unijas.

Mrs. Roosevelt vyksta Maskvon

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas davė leidimą buvusio prezidento F. D. Roosevelt našlei Eleanorai važiuoti į Sovietų Sąjungą.

Mrs. Roosevelt išvyksta Maskvon liepos mėnesį. Demokratų sluoksniuose šis Mrs. Roosevelt žygis įvairiai diskutuojamas. Daugis abejoja, ar išmintinga šiais rinkiminiais metais važiuoti demokratų vado našlei į Sovietų Sąjungą, kada komunizmas rinkiminėj propagandoj sudarys labai svarbią temą.

Komikas ir politika

LAUSANE, Šveicarija. — Charlie Chaplin, gavęs komunistų "taikos tarybos" premiją už kažkokius jo nuopelnus taikai, pareiškė: "Man suteikta didelė garbė ir didelė laimė. Aš negaliu pasigirti žinąs atsakymus į problemas apie taiką"...

Visa Chaplino veikla pasižymėjo tyčiojimusi iš kapitalistinės Amerikos, kurioj jis susikrovė milijonus dolerių ir dabar išsikėlė su visais milijonais į Šveicariją. Prie jo "taikos premijos" pridėtas ir $14,000 čekis.

MIRĖ PROF. K. GRYBAUSKAS

Sovietų botanikos žurnalas už balandžio mėnesį praneša apie profesoriaus farmaceuto K. D. Grybausko mirtį ir plačiai aprašo jo mokslinę ir visuomeninę veiklą.

Velionis buvo Kauno botanikos sodo direktorius ir daugelio raštų iš botanikos srities autorius. Paskutiniaisiais metais jis profesoriavo Vilniaus universitete.

— **Teroristai išsprogdino** šešias nedideles bombas Santiage, Kuboj, kur netrukus turėjo atvykti diktatorius gen. Batista. Padarytieji nuostoliai nežymūs.

Nardlaivius medžios helikopteriais

ANGLŲ LAIVYNAS UŽSAKĖ ŠIMTĄ TOKIŲ LĖKTUVŲ

LONDONAS. — Anglų admiralitetas įsitikino, kad malūnsparniai lėktuvai arba helikopteriai yra vieni iš geriausių povandeninių laivų gaudytojų. Ateities kare šie lėktuvai bus tikras siaubas priešo nardlaiviams, sako laivyno ekspertai.

Admiralitetas nieko nelaukdamas tuoj užsakė 100 helikopterių. Nemaža tokių lėktuvų anglai jau yra gavę iš JAV ir dar tikisi daugiau gauti. Helikopteriai lydės prekinių laivų vilkstines. Jie taip pat numatyti ir į karo laivų eskadras.

BIRŽELIO JAUNAVEDĖMS DOVANOMS

VEIDRODŽIAI

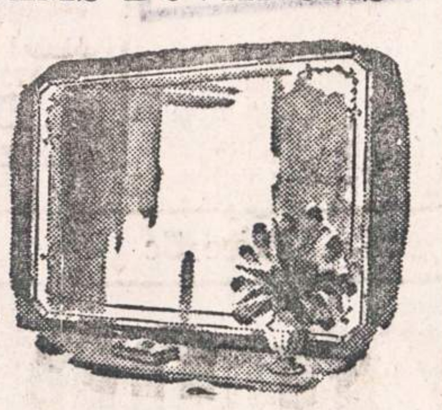

DOVANOS PAGRAŽINTI NAUJUS NAMUS

Matykit Mūsų Didelį Veidrodžių Pasirinkimą Mūsų Parodos Kambary.

PAKABINIMAS VELTUI

NORMAL GLASS CO.

7530 So. Halsted Street HUdson 3-4000

Roosevelt Furniture

Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

MATTRESSES

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

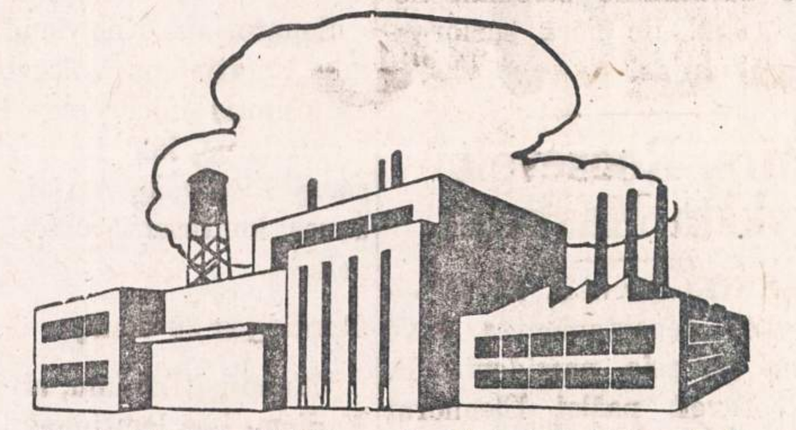

TAUPYK ATEIČIAI

Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.

Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.

Nemokamas sustojimas automobilistams.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

PITTSBURGHO NAUJIENOS

Petro Pivarono pagerbimo banketas

Pittsburgho Universiteto Lietuvių Kambario Komitetas gegužės 16 d. Schenly viešbuty surengė Petrui Pivaronui pagerbimo banketą. Pagerbtas jis buvo už 22 metų vadovavimą L. Kambario Komitetui pirmininko pareigose. Bankete dalyvavo apie pusantro šimto rinktinės Pittsburgho lietuvių publikos, kuri daugumoje susidėjo iš tų mūsų visuomenės ir draugijų veikėjų — vyrų ir moterų, — kuriuos matome įsijungusius į visuomeninį darbą bei kukliuose mūsų Pittsburgho lietuvių parengimuose.

Bendra banketo nuotaika buvo jauki, nuoširdi ir draugiška, pilnai atitinkanti Petro Pivarono pagerbimui ne tik kaipo Pittsburgho Universiteto Lietuvių Kambario Komiteto pirmininko, bet ir kaipo nuoširdaus Amerikos lietuvių visuomenininko, dirbančio tą nedėkingą darbą per daugelį metų.

Banketo programa

Banketo programa susidėjo iš dviejų dalių: trumpų kalbų ir trumpos meninės programos, kurią atliko žymiausioji mūsų Pittsburgho lietuvių dainininkė Julijona Andriulionytė, akomponuojant Mrs. Samuel Elliot. Banketo programai vadovavo adv. Edward A. Schultz.

Banketas buvo pradėtas Amerikos himnu ir baigtas Lietuvos himnu, vadovaujant panelei Andriulionytei. Pirmoji kalbėtoja buvo Pittsburgho Universiteto atstovė ir universiteto tautinių kambarių globėja Mrs. Ruth Crawford Mitchell, kuri apibūdino Petro Pivarono veiklą kaipo Lietuvių Kambario pirmininko. Taip pat Mrs. Mitchell savo kalboje prisiminė ir apie savo kelionę į Lietuvą, kada dar Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma. Lietuvą ji aplankė Lietuvių Kambario reikalais kaipo universiteto atstovė.

Mrs. Mitchell savo kalboje prisiminė ir apie savo įspūdžius iš Lietuvos. Pasisakė, kad giliausį įspūdį jai padaręs Lietuvos gamtos grožis.

Šių žodžių rašytojas jau ne pirmą kartą girdi Mrs. Mitchell gėrintis Lietuvos gamtos grožiu. Kitas žymus amerikonas, kuris susižavėjo Lietuvos gamtos grožiu, yra adv. H. D. Hirsh. Tiek Mrs. Mitchell, tiek adv. Hirsh yra po Europą daug keliavę, bet jie sako, kad Lietuvos gamtos vaizdai buvę gražiausi.

Po Mrs. Mitchell kalbos buvo perstatytas Povilas Dargis tarti keletą žodžių. Jis gražioje savo kalboje apibūdino p. Pivarono veiklą ne tik Lietuvių Kambario Komitete, bet ir aplamai visuomeninėje dirvoje.

Po kalbų sekė skaitymas sveikinimo laiškų ir telegramų. Pirmas sveikinimo laiškas buvo prisiųstas nuo buvusio Pittsburgho universiteto kanclerio Dr. J. W. Bowmano. Laiške buvo įdėta ir piniginė auka Lietuvių Kambario Fondui. Matyti Dr. Bowmanui yra arti prie širdies universiteto tautinių kambarių idėja, nes jo vadovybėje kaipo kanclerio buvo pastatytos šios naujos majestotiškos universiteto patalpos ir įrengti tautiniai kambariai, tame skaičiuje ir Lietuvių kambarys. Mrs. Mitchell savo kalboje taip pat prisiminė, kad Pittsburgho universitetas yra simbolis ir vienintelis universitetas šioje šalyje, kuriame yra tautiniai kambariai.

Antras sveikinimo laiškas buvo nuo Dr. ir ponios Devenių iš Waterbury, Conn. Trečias nuo Clevelando sandariečių, būtent Brazausko, Daugelos ir kitų sandariečių; ketvirtas nuo J. J. Bachuno iš Sodus, Mich.; penktas nuo Chicagos sandariečių, būtent p.p. Andriulių, Zolpių ir kitų. Buvo ir daugiau sveikinimo telegramų iš artimų p.p. Pivaronų šeimos draugų.

Dovanų įteikimas

Pirmoji dovana buvo įteikta p. Pivaronui nuo Pittsburgho universiteto vadovybės. Ją įteikė Mrs. Mitchell. Tai buvo tautinių kambarių istoriškoji universiteto išleista knyga, kuri yra skirta tautinių kambarių tautų universitetams. Tačiau, kaip žinome, dar pirm šios knygos išleidimo Lietuvą bolševikai pavergė, tai Lietuvos Universiteto ta istorinė knyga nepasiekė, — ji yra įteikta Lietuvos atstovybei Washingtone globoti, iki ateis laikas, kada Lietuva atgaus laisvę. Tada ta istorinė knyga galės būti pervežta į Lietuvą ir padėta į Lietuvos universiteto biblioteką.

Antra dovana buvo įteikta p. Pivaronui nuo paties p. Pivarono draugų, — tai gražus rankinis laikrodėlis. Jį įteikė Lietuvių Kambario Komiteto iždininkas Adomas Marčiulaitis.

Petro Pivarono žodis ir $100.00 auka Vasario 16-tos Gimnazijai

Po visų kalbų, linkėjimų ir įteikimo dovanų, pakviečiamas pats Petras Pivaronas tarti žodį. Žinoma, tokioje banketo nuoširdžioje nuotaikoje ir po tiek daug visokių jam linkėjimų ir po visų dovanų Petrui buvo nelengva daug ką pasakyti. Tad jis pasitenkino padėkos žodžiais visiems savo draugams ir Lietuvių Kambario Komiteto vardų tarė padėkos žodį universiteto vadovybei. Baigdamas savo kalbą, pasakė, kad jisai šia proga aukoja $100.00 Vasario 16-tos Gimnazijai, nes jo esąs didžiausias tikslas tiek dirbant Lietuvių Kambario Komitete, tiek kitokia proga padėti lietuvių jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo. Vasario 16-tos Gimnazija dabartiniu laiku, kai Lietuva yra pavergta, yra ne tik didelė atspara lietuvybei palaikyti, bet, galime drąsiai sakyti, ir vienintelė tikrai lietuviška ir laisva mokykla, pareiškė p. Pivaronas.

Todėl, mano manymu, būtų labai gražu, kad ir kiti mūsų lietuviai, kurie linki Lietuvai šviesesnės ateities, prisidėtų nors ir su mažesnėmis aukomis prie Petro Pivarono aukos Vasario 16-tos Gimnazijai ir padėtų lietuvių jaunimui siekti mokslo.

Po Petro Pivarono žodžio, vadovaujant panelei Julijonai Andriulionytei, buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir baigta banketo programa. Svečiai ir viešnios buvo pakviesti pasirašyti į Mrs. Mitchell Petrui Pivaronui įteiktą istorinę knygą, o paskui sekė svečių tarpusavis laisvas pasikalbėjimas. —S. B.

Pavasarinė

Naujienų gegužinė

BIRŽELIO 20 DIENĄ

LIBERTY GROVE

Willow Springs, Ill.

(Ten, kur buvo pereitais metais)

Šokiams gros geri muzikantai

Bufetas, virtuvė ir "fonės"

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co.

4181183 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PERFORMANCE and ECONOMY!

FAIRBANKS-MORSE

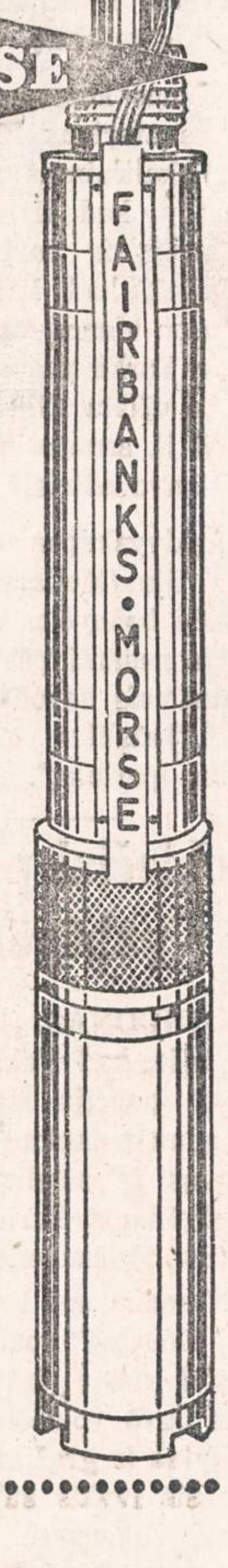

DEEP WELL SUBMERSIBLE PUMP

ECONOMY

Only ONE pipe of SMALLER diameter used inside well casing — does work of two.

Uses smaller motor — saves power.

No jets, rods, shafts to add to cost.

Pushes water up pipe — lowers power demand.

Quality construction — made of corrosion-resistant bronze and stainless steel.

Impeller and motor shafts of lifetime stainless steel.

Easily, inexpensively removed if repairs are ever needed. If water level falls, no need to pull pump. Just add more lengths of pipe.

PERFORMANCE

Delivers up to 720 g.p.h. at a 300-foot setting — more at shallower settings.

Operated entirely submerged — both pump and motor.

Pump never needs priming.

No motor or pump noises, or vibration.

Water cooled — water lubricated.

Pressure tank may be set over or away from well.

Service lines may be cut in below frost line.

B & M

PLUMBING & HEATING SUPPLIES

5856-58 So. Ashland Ave. GRovehill 6-1204

Open Monday and Thurs. Evening Till 9:00. Sat. Till 5:00.

Įsteigta 1907

MOKAME IKI 4% SUTAUPOMS

OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.

Valstybės Priežiūroje

1429 WEST 18th STREET

CHICAGO 8, ILL.

Phone: CANAL 6-1640

TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION sales-service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

BARNEY'S GRILL

Our Specialty—

Weddings, Banquets and Parties.

You'll really enjoy our fine food, gay atmosphere and good service.

STOP IN FOR LUNCH, DINNER OR LATE SNACK. COMPLETE MENU.

9231 So. Houston Ave.

SOuth Chicago 8-1796

Pastatų savininkų dėmesiui!

Gaunami Tuojau

Visam gyvenimui tinkami Reynolds nuotekų aplankai ir vambzdžiai. Kaina nebrangesnė negu paprastų nuotekų. Nerudija, nereikia maliavoti.

Pigios kainos, lengvi FHA išmokėjimai. Nereikia rūpintis priežiūra.

Telefonuokite arba rašykite angliškai šiandien

ALUMINUM GUTTER CORP.

2839 W. Madison. NEvada 2-2040

CHINESE VILLAGE

Chicago's Finest Chinese and American Restaurant

Chop Suey, Chow Mein, Cantonese dishes. Orders put up to take home.

CALL: GRovehill 6-1669

New hours: Mon.—11 a. m. to 10:45 p. m., Tues., Wed., Thurs., Fri. and Sun. 11 a. m. to 11:30 p. m. Sat. 11 a. m. to 12 midnight.

2447 West 63rd Street

Kostas Eidukonis

6930 So. Talman Ave.

CHICAGO 29, ILL.

Pigiai, saugiai ir skubiai

PERKRAUSTO BALDUS (MOVING)

Dideli trokai, daiktai apdrausti.

Telefonuokite:

GRovehill 6-7096

NERVINĖ

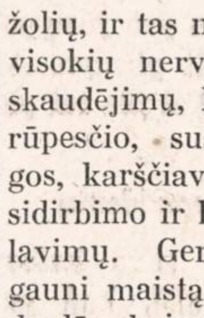

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą. KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

NOW AT BEE JAY'S

New Hotpoint

keeps you **cool** at home and at the office

SEND THE BREEZE wherever you want it!

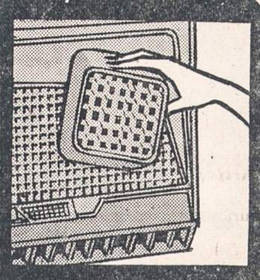

Just a touch adjusts the air flow!

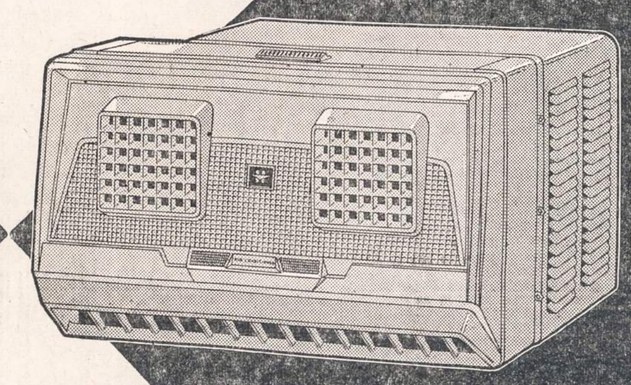

Guaranteed by Good Housekeeping — REPLACEMENT OR REFUND OF MONEY IF NOT AS ADVERTISED THEREIN

Enjoy cool comfort on even the hottest days!

Let the weatherman do his worst! With a new Hotpoint Room Air Conditioner in your home and office, you'll feel better, live better. Just dial the room climate you want, and enjoy clean air that's filtered and *cooled*. Fits any standard window. Just plug it in! Come in and let us give you a demonstration—soon!

New 1954 Hotpoint AIR CONDITIONER

We have the right size for your home or office, priced as low as

EASY TERMS

Courteous salesmen to serve you

COME IN TODAY

new 1954 Hotpoint Air Conditioner

COOLS *in hot weather*

WARMS *in cool weather*

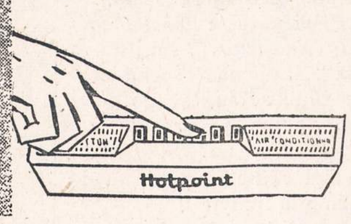

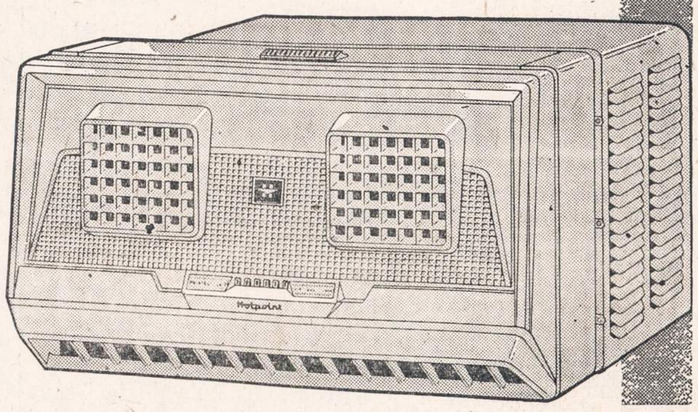

choose your "room-weather" at the touch of a button!

New *pushbutton* air conditioning for your home and your office! Hotpoint's newest all-year window unit. Filtered, dehumidified, cooled air in *hot* weather—clean, dust-free warm air in *chilly* weather. Whatever the weather outside, you'll work better, relax better, sleep better. And all at the touch of a button! Come in and see its advanced features.

new 1954 Hotpoint

air conditioner both **cools** and **warms!**

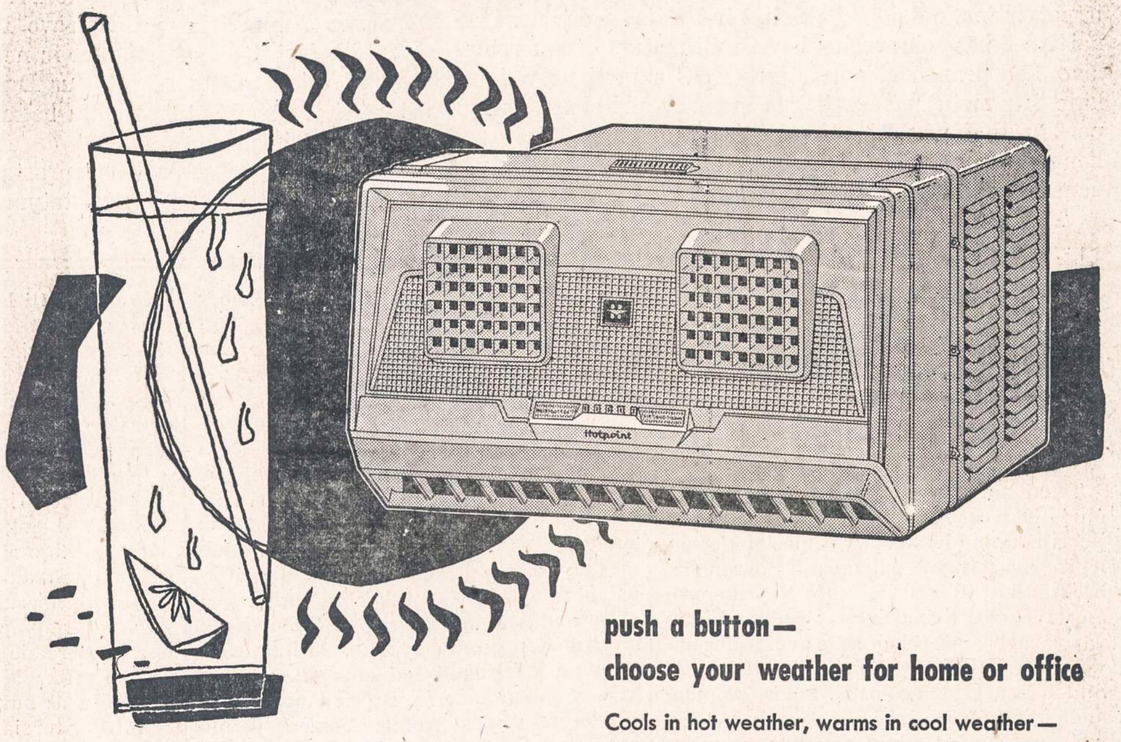

We have the right size for your home and office. Also models that cool only; priced as low as

push a button— choose your weather for home or office

Cools in hot weather, warms in cool weather—Hotpoint's new pushbutton air conditioner. Whatever the weather, you'll sleep better, work better, *live* better, with clean, filtered air. Expels bad air, dries up humid air, circulates fresh air. Unit fits in any standard window—just plug it in and push a button. Come in and let us give you a demonstration.

BEE JAY STORES

15 W. Hubbard St. WHitehall 4-3253

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Tmis mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Graikija, Jugoslavija Ir Turkija

Jugoslavijos prezidentas Tito ir Graikijos ministeris pirmininkas Papagos Atėnuose susitarė, kad Graikija, Turkija ir Jugoslavija sudarytų karo sąjungą. Anksčiau tokį susitarimą Tito padarė su Turkija, nuvykęs į jos sostinę Ankarą.

Dvi iš šių dviejų Balkanų valstybių, Graikija ir Turkija, yra Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) nariai. Jugoslavija į šią organizaciją nėra įstojusi, bet jos įėjimas į karinę sąjungą su graikais ir turkais padarys ją faktiškai NATO dalim.

Po Antrojo Pasaulinio Karo Graikija ir Jugoslavija buvo dideli priešai. Tito rėmė Graikijos komunistus, kurie bandė ginkluota jėga pagrobti krašto valdžią į savo rankas. Kai jiems nepasisekė padaryti Atėnuose perversmą, jie pasitraukė į šiaurę ir tęsė kovą prieš Graikijos valdžią, gaudami pagalbą ginklais ir "savanoriais" iš Jugoslavijos, Bulgarijos ir Albanijos. Kai Graikijos kariuomenė sumušdavo komunistus, šie pabėgdavo per sieną į vieno arba kito kaimyno teritoriją, tenai papildydavo savo praretėjusias gretas naujais "savanorių" būriais, gaudavo daugiau ginklų iš komunistų valdžių ir vėl darydavo įsiveržimus į Graikijos žemę.

Šitaip ėjo tas pilietinis karas kelerius metus, kol pagaliau Tito, susipykęs su Kremlium, paliovė rėmęs Graikijos partizanus, ir jie paliko Graikiją ramybėje. Tai buvo vienas iš stambiausiųjų komunistinio imperializmo nepasisekimų.

Graikija yra daug nukentėjusi dėl Jugoslavijos diktatoriaus kišimosi į jos vidaus reikalus. Bet šiandien tos skriaudos yra užmirštos, ir buvusieji priešai dedasi į bendrą frontą prieš Maskvą bei jos satelitus.

Valstybės Sekretoriaus Optimizmas

Valstybės sekretorius John Foster Dulles aną dieną pasakė senato užsienio santykių komitetui, kad Europos Gynybos Bendruomenės (EDC) įsteigimo prospektai šiandien esą geresni, negu kada nors, nuo to laiko, kai buvo pasirašyta sutartis ją įsteigti.

Sutartį prieš dvejus su viršum metus pasirašė šešios valstybės — Prancūzija, Belgija, Holandija, Vakarinė Vokietija, Liuksemburgas ir Italija. Keturios valstybės ją patvirtino, o dvi — Vokietija ir Italija — dar ne. Pernai valstybės sekretorius beveik ultimatumo tonu reikalavo, kad prancūzai patvirtintų EDC sutartį ne vėliaus, kaip šių metų pavasarį, grasindamas priešingu atveju peržiūrėti JAV užsienio politikos pagrindus, kitaip sakant, nutraukti arba sumažinti teikiamą Prancūzijai finansinę paramą.

Tačiau, pavasaris baigiasi, o prancūzai dar vis neprisirengią sutartį ratifikuoti. Kodėl gi Dulles kalba taip optimistiškai? Jį labai padrąsino Prancūzijos socialistų suvažiavimo nutarimas įsakyti savo 105 atstovams parlamente balsuoti už sutartį. Jei ir ne visi jie paklausys įsakymo, tai vis dėlto sekretorius Dulles mano, jog sutartis, jei ji dabar būtų pateikta balsavimui, gautų daugumos pritarimą.

Sekretorius Dulles turi nepaprastai daug kantrybės, ir galimas dalykas, kad jo nusistatymas anksčiau ar vėliau paims viršų.

APŽVALGA

PASISAKĖ

Ex-socialistas, ex-komunistas ir ex-sklokininkas Prūseika rašo:

"Socialdemokratų 'Naujienos' labai piktai išbarė Britanijos Darbo Partijos vadus, kurie nutarė aplankyti Kiniją ir geriau susipažinti su tenykščiu gyvenimu. Grigaičio klika taip užsirūstino ant Darbo Partijos vadų, kad apšaukė juos kone išdavikais... Amerikos. Ir čia pat pagrūmojo Britanijai Eisenhowerio-Dulleso nemalone.

"'Naujienos' pasirodo, kaipo priešas net konservatyvių darbiečių, tokių, kaip Attlee.

"O yra žioplių, kurie tą laikraštį vadina socialistiniu".

Ir pirmas tarpe tų "žioplių" yra pats Leonas Prūseika, nes juk jisai parašė: *"Socialdemokratų 'Naujienos'"*! Jei jisai vadina "Naujienas" socialdemokratų laikraščiu, tai tuo patim jisai vadina jas *socialistiniu* laikraščiu, ar ne?

Taigi Prūseika pats sau davė žioplio liudymą!

Mes dėl to su juo ginčytis ne norime. Jei jisai sakosi esąs žioplys, tai tegu taip ir bus. Tiesą pasakius, mus neretai imdavo pagunda taip apie jį pasakyti, bet iš mandagumo susilaikydavome. Kritikuodavome jo nesugebėjimą logiškai galvoti, nurodinėdavome jo nukrypimus nuo tiesos, peikdavome jo veidmainiavimą ir demagogiją. Bet sakyti, kad jisai yra žioplys, atrodė lyg perdaug stačiokiška.

Kitas dalykas, kai jisai pats sau užsidėjo tokį "titulą".

Visoje pasaulio literatūroje, kiek mums žinoma, yra tik vienas panašus tipas, tai — Gogolio "unter-oficierio našlė", kuri *"pati save nuplakė" ("sama sebia vysiekla")*.

VOKIEČIAI RAŠOSI Į PRANCŪZŲ LEGIONĄ

Vakarinės Vokietijos socialdemokratai kaltina prancūzus, kad jie visokiomis priemonėmis vilioja į savo Svetimšalių Legioną Vokietijos jaunimą.

Nuo Antrojo Pasaulinio Karo, sako jie, viso 232,500 jaunų vokiečių įsirašė į prancūzų Svetimšalių Legioną ir iš jų 46,000 buvo užmušti Indokinijos kare; tai esąs didesnis žuvusiųjų skaičius, negu JAV kareivių, kritusių Korėjoje.

Kad Azijoje vokiečių jaunimas kovoja Prancūzijos pusėje, dėl to visai nereikėtų protestuoti. Jei Amerikos kareiviai guldė savo galvas Korėjoje, kur JAV neieško sau jokios naudos, tai kodėl negalėjo Indokinijoje būti aukojamos vokiečių gyvastys? Be aukų atsiginti nuo agresorių negalima.

Vokietijos jaunimas nebuvo verčiamas stoti į prancūzų Legioną prieš savo norą.

Iš to, kad jų tiek daug tenai įsirašė ir kad jie ėjo kariauti po svetimos šalies vėliava, galima numanyti, jog Vokietijai nestigs kareivių, kai ji gaus teisę ginkluotis.

PASTABĖLĖS

— Gegužės 19 d., St. Seimo 34 metų sukaktuvių proga, Vliko pirmininkas M. Krupavičius tarė žodį per Amerikos balsą į Lietuvą.

Jis sakė, kad maskolių juodieji carai per 120 metų spaudė Lietuvą. Jos žmones išgrūdo iš administracijos, miestų ir lietuviams liko tik kaimas. Anuomet kaimas be šviesos židinių skurdo, vargo, bet gyventojų mintis ir siela pasiliko nepaveikti. Jis išsaugojo savo valstybės troškulį. Ir kai pasitaikė proga, Lietuvos kaimas geriausius savo sūnus savanoriais pasiuntė į laisvės kovos frontą, ir jie prikėlė Lietuvą. Tada buvo pašauktas Lietuvos šeimininkas — Steigiamas Seimas. Jo nuveikti darbai yra gražiausias Lietuvos istorijos lapas. Jos įstatymu įgyvendinta žemės reforma pasiliko pavyzdžiu kitiems, ir pasaulyj tas reikalas iki šiol nėra pamirštas. Kai kurie mokslo vyrai yra parašę rimtus veikalus apie buvusią žemės reformą Lietuvoje.

M. Krupavičius, baigdamas savo įdomiai ir turiningai pasakytą žodį, lenkė galvą prieš Lietuvos kaimą su tvirtu tikėjimu, kad Lietuvos valstybė naujai bus atstatyta.

Tiesa, dabar raudonasis maskolių caratas yra geriau pasiruošęs už buvusius juoduosius maskolių carus, bet ir lietuviai laisvės kovotojai yra taip pat geriau pasikaustę.

— Lietuvių išeivijos spaudoje jau plačiai nuskambėjo pavardės tų, kurie iš pavergtos Lietuvos pasiųsti statistais į Malenkovo režisuojamą maskaradą, vadinamąją aukščiausiąją tautybių tarybą Maskvon.

Lietuvos valstybės operoje ir kitur Kiprui Petrauskui teko vaidinti daug ką, bet, tikrai, jis nesitikėjo, kad senatvės sulaukęs turės prieš savo valią tapti vieno iš žemiausios vertės maskarado statistu Maskvoje. Aišku, jam galvon negalėjo tilpti tokia mintis, kad iš Klaipėdos greta jo Maskvos maskarade atsidurs tokia "lietuvaitė" kaip Matriona Polikarpova ar iš Rokiškio — Sofija Salagubova arba iš Vilniaus miesto toks lietuvis ar lenkas kaip V. Denisov.

Tai šit kas tie dabar Lietuvoje geriausi iš geriausių, ištikimiausi iš ištikimiausiųjų, tariamai atstovaujantieji Lietuvai Maskvos tautybių maskarade. Ne bet kokiame maskarade, bet tautybių...

— Klaipėdoje iš senų senovės nebūta maskolių. Tarp lietuvių ir vokiečių gyventojų čia galėjai kilme užtikti kokį nors iš Skandinavijos kilusį, bet tik ne rusą. O štai dabar Klaipėda tautybių maskarade atstovaujama Matrionos Pilikarpovos... Na, maskaradas maskaradu pasilieka, nors ir aukščiausia tautybių taryba ar sovietų pavadintas.

— SSSR statistikos centralinė valdyba pranešė, kad pereitais metais mėnesinis darbininkų atlyginimas pakilo 2%. Tai taip kaip niekis. SSSR darbininkai, palyginus su demokratijos kraštais, mažiausia uždirba ir ilgiausiai dirba, o vienerių metų būvyje uždarbis jų pakilo tik dviem procentais.

Tai tenka suprasti: šit kokia SSSR vyriausybė geradarė — labdarė. Jis savo gyventojams daugiau duoda, negu pati iš jų gauna.

Jei SSSR statistika paskelbtų kokius pelnus gauna SSSR vyriausybė, parduodama SSSR darbo žmonių vaisius ir kiek dirbantiems ji už įdėtą jų darbą sumoka, tuomet patirtumėm, kad kito tokio nėra pasauly, plėšikautojo ir darbininkų žiauraus išnaudotojo kaip SSSR vyriausybė.

—a.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys

PAVERGTOJE LIETUVOJE

(ELTA)

Lietuvoje turima šių rūšių aparatų:

1. prieškarinių sovietinės gamybos, 2. prieškarinių gamintų Vakaruose, 3. iš Vokietijos atsigabentų po kapituliacijos ("karo grobio" sąskaita) ir dabar gabenamų iš Rytinės zonos, 4. Sovietų pokarinės gamybos, 5. radijo mėgėjų pačių pasigamintų. Iš Pabaltijo respublikose pagamintų plačiau žinomi "Rygos tipo" aparatai, gaminti anksčiau latvių VEF. Juos mėgsta ne tik Sovietai, bet ir jų satelitiniai kraštai. Turimieji aparatai yra detektoriniai ir lempiniai, šie dažniausiai dviejų bangų: ilgų ir vidutinių ir trijų: ilgų, vidutinių ir trumpų. Dažniausiai — tai normalūs imtuvai. Kai tik kartais pasirodo baterinių priimtuvų, tai jie tučtuojau išperkami. Iskra tipo dviejų bangų aparatas normaliai kaštuoja 250 rublių, o trijų — 495. Už radijo aparatus valstybei mokesčio reikia mokėti po 3.5 rb. per mėnesį, o už "gavarilką" (taip vadinami radijo garsintuvai, arba garsiakalbiai, "ruporai"), kurį įsitaiso organizacijos, raudonieji kampeliai etc., o kai kur ir atskiri asmens, — po 5 rb.

Švedų duomenimis, iš bendro Sovietų radijo priimtuvų skaičiaus labai didelę dalį sudaro detektoriniai aparatai. Tuo tarpu pvz. tokioj Vak. Vokietijoje kiekvienam 100 "namų ūkių" tenka po 70 radijo aparatų, ir veik visi jie yra normalūs priimtuvai. Sovietinis "radiofikacijos" tinklas sąmoningai plečiamas, ir tai — agitaciniais sumetimais, nes komunistinis radijas yra neatsiejamas bolševikinės santvarkos palydovas.

Faktiškai "plačiojoj tėvynėj", Vakaruose turimais naujausiais šiemetiniais duomenimis, užsienio klausytis gali keli milijonai. Tenka pripažinti, jog Sovietai radijo vertę gerai žino, todėl turi vieną iš didžiausių ir pajėgiausių radijo stočių tinklą pasaulyje. Tam tikslui įvairiomis kalbomis transliuojama į užsienį daugybė bolševikinių pranešimų ir programų. Dar taip neseniai pastatė stiprią trumpų bangų stotį Pamyre — skleisti komunistinei propagandai tarp Irano, Afganistano ir Indijos tautų. Bolševikinių radijo stočių tinklas ir transliacijos dabar plečiamos dar daugiau. O su Vakarų "užteršta radijo erdve" stengiasi pirmoj eilėj kovoti radijo pypliais, kurių išlaikymas atsieina ar ne tiek pat, kiek vienas Amerikos Balsas iš viso. Mat, bolševikai iš praktikos gerai žino, kad jų piliečiams klausytis užsienio stočių trukdo ne tiek MGB, kiek jų įtaisytieji "pypliai", arba trukdomosios radijo stotys, prieš kurias efektyvių masinių priemonių kol kas dar nėra surasta.

Ta proga tenka pažymėti, kad vad. "radiofikaciją" Sovietai nori pravesti ne tam, kad tuo būdu būtų sukliudyta klausytis užsienio stočių, bet pirmoj eilėj masinei agitacijai varyti, bolševikinės propagandos tikslams. Kiekvienas Sovietų pilietis, net ir nebūdamas "liaudies priešas" arba Vakarų šalininkas, vis dėlto nori turėti nuosavą radijo aparatą, o valdžiai kovoti su tokiu "buržuaziniu įpročiu" yra nelengva. Todėl netenka laukti, kad normalūs priimtuvai, net ir pravedus "radiofikaciją" visu 100%, būtų pašalinti arba patys susilikviduotų. Kiekvienas kolchozas, sovchozas, kaimas, klubas etc., be "gavarilkų", kitų vadinamų dar "kiauliaviedriais", turi ir po normalų radijo aparatą, nes, kaip specialistai nurodo, "radijo mazgai" nėra tiesioginiais laidais susisiekę su radijo stotimis arba paštais. Jie yra priversti radijo programas priimti normaliu keliu ir paskiau jas gali stiprintuvais bei "dratais" toliau perduoti "taškams". Tuo būdu ir įvykdžius visišką "radiofikacijos planą", kurio vis iš naujo siekiama per kiekvieną naują penkmetį, bus dar tūkstančiai aparatų, kuriais norimi hermetiškai nuo Vakarų atskirti Sovietų piliečiai galės pasiklausyti, ką ten taip kalba tie bolševikų keikiamieji Vakarai. O jų, reikia pripažinti, ne kartą klausosi net ir žymūs komunistų partijos pareigūnai. Ukrainiečių laisvinimo veiksniai nurodo, kad tokie klausytojai iš partijos ir raud. armijos karininkų eilių net žymiai prisideda prie tikrosios informacijos tarp ukrainiečių masių paskleidimo.

East Chicago, Ind.

Dr. A. Palaitis iš Racine, Wis., skaitys paskaitą tragiškųjų birželio įvykių minėjime, E. Chicagoj Fir St. 3905, Indiana-Harbor, Ind., šv. Pranciškaus parapijos salėje, birželio mėn. 13 d. 6 val. p.p.

Paskaitininkas gerai pažįsta komunizmą ir visas tas priemones, kuriomis smaugiamą mūsų tauta. Jis nuo pat bolševikų įžygiavimo į Lietuvą, per visą pirmąjį bolševikmetį komunistų buvo žiauriai kalinamas, tad paskaita bus pailiustruota jo paties patirtais gyvais pavyzdžiais, taip pat bus paliestas ir mūsų tautos išsilaikymas ateity.

J. K.

JONAS GRIGAITIS-GRIGALIŪNAS

ATSIMINIMAI IŠ RYGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

33. *(Tęsinys)*

Tenai nuvykę jie, pirmiausia ir nuėjo į Lietuvos Tarybą, kurios prezidentas jiems išrūpino leidimą vykti pas vokiečius, ir Taryba paskyrė palydovą — agronomą Aleksandrą Stulginską, kuris Nepriklausomos Lietuvos Seimo buvo išrinktas Lietuvos valstybės prezidentu. Pas vokiečius nuvyko tik B. Grigaitytė-Grigaliūnaitė su A. Stulginsku, gi delegatas K. Šukis, kaip nemokantis vokiečių kalbos, nėjo, o išvažiavo į tėviškę pasimatyti su sena motina. Vokiečiai juos priėmė mandagiai ir, išklausę jų pageidavimų pasakė, kad jiems technikai ir amatininkai reikalingi ir gali visus priimti tarnybon, jeigu jie moka vokiečių kalbą, bet nemokantieji vokiečių kalbos jiems nereikalingi. Vieną egzempliorių sąrašo tarnautojų, norinčių grįžti į Lietuvą, vokiečiai pasiliko. Kitas egzempliorius — paliktas Lietuvos Tarybos raštinėj. Atsirado keletas amatininkų, mokančių vokiečių kalbą; tokiems buvo paruošti lietuvių ir vokiečių kalbomis liudijimai ir jie išvyko į Lietuvą ir buvo vokiečių priimti tarnybon. Delegatė Birutė tėvams pasisakė, kad ji jau pasiryžusi grįžti į Lietuvą ir su savimi pasiimsianti seserį Baniutę, kurią tikisi per demarkacijos liniją pergabenti, išvengiant karantino. Pergabensianti su pagelba Lietuvos Tarybos įgaliotinių, kurie Tarybos buvo paskirti Molodečnos parubežyje grįžtantiems į Lietuvą padėti. Ji Vilniuje tikėjosi gauti tarnybą. Nors dukrelės Baniutės, turinčios tik 11 metelių, labai gailėjomės išleisti, tačiau, kad būtų galima išvengti artėjančios bado šmėklos, turėjome sutikti. Tas dvi dukras nevaržomai išleidus, po 5 dienų gavome laišką, kad laimingai peržengusios demarkacijos liniją.

Delegatas K. Šukys grįžo iš Lietuvos tik po 2 mėnesių nuo išvykimo. Pasilikę Orle lietuviai geležinkeliečiai laukė naujų įvykių. Sąjungininkams stipriau paspaudus Vokietijos vakarų frontą, Vokietijoj kilo revoliucija ir kaizeris Wilhelmas II pabėgo į Olandiją, o sudaryta Brest Litovske bolševikų su Vokietija taikos separatinė sutartis buvo anuliuota, o Vokietija prispirta užimtas karo metu teritorijas apleisti. Kai vokiečių kariuomenė pradėjo atsitraukimą vykdyti, tai bolševikų raudonoji kariuomenė tas vietas skubinos užimti, nežiūrin į tai, kad lietuviai, latviai ir estai buvo pasiskelbę nepriklausomomis valstybėmis.

1918 metų gruodžio mėnesį raudonajai kariuomenei į Lietuvos teritoriją įžengus, iš Vileikos stoties buvo gauta telegrama, pasirašyta komisaro Eidukevičiaus, kad lietuviai geležinkeliečiai grįžtų ir stotų prie darbo. Gi bolševikams užėmus Vilnių buvo gauta iš Maskvos, Lietuvos Komisariato, ilga telegrama, kurioj pasakyta, kad visi lietuviai geležinkeliečiai turi grįžti į Lietuvą ir užimti tarnybas. Prieš grįžimą privalo užpildyti nustatytas tam tikslui blankas, kurios gaunamos Komisariate.

Remiantis ta telegrama d-jos v-ba pasiuntė Komisariatui raštą, prašydama prisiųsti 260 blankų. Nesulaukdama blankų, dar pakartojo savo reikalavimą. Jokio atsakymo nesulaukta. Tada v-ba sušaukė visuotinį narių susirinkimą, kuriame po ilgų pasitarimų prieita prie bendros išvados, kad reikia siųsti į Vilnių pas komisarų pirm-ką Mickevičių-Kapsuką delegatą. Tokiu aš buvau išrinktas. Priimdamas tą misiją, turėjau minty, kad su Mickevičium, kuris prieš 13 metų buvo apsigyvenęs Rygoje, buvau pažįstamas. Nedelsdamai gavau 10 dienų atostogų ir apsirūpinau mandatais: vieną paėmiau iš d-jos v-bos lietuvių kalba, o kitą iš geležinkelių v-bos rusų kalba. Abiejuose mandatuose buvo pažymėta, kad komandiruojamas į Vilnių persikėlimo lietuvių tarnautojų reikalais. 1919 m. vasario 6 d. vakare išvažiavau iš Orlo į Vilnių. Kelionė tęsėsi dvi paras, ir II.8 vakare buvau Vilniuje. Pernakvojęs viešbutyje iš pat ryto skubu pas draugą Mickevičių-Kapsuką. Įėjau į namą ir užlipau į antrąjį aukštą, kur buvo jo raštinė. Stovi sargyboj du kareiviai. Jiems pasakiau lietuviškai "labas rytas". Kareiviai atsakė rusiškai "Neponimajem, govori po ruski". Sakau rusiškai, kad noriu užeiti pas komisarą Kapsuką. Atsako, pasakyk kokiu reikalu. Išėmiau iš portfelio lietuvių kalba mandatą ir paprašiau įteikti jam. Po poros minučių grįžęs kareivis pranešė, kad draugas komisaras įsakė palaukti, pašauksiąs. Belaukiant atėjo iš Rygos laikų pažįstamas jaunas vyras, kuris prieš karą Kanklių D-jos bibliotekos buvo nuolatinis lankytojas. Rygoj dar buvo pusbernis, gi matau užaugusį tvirtą vyrą. Pasisakė, kad jis tarnaudamas raudonojoj armijoj buvęs sužeistas, du mėnesius išgulėjęs ligoninėj, jau pasveikęs ir atėjęs pas draugą Komisarą sužinoti, kur būsiąs siunčiamas į frontą. Kiek prisimenu jo pavardė Pranckietis. Jo tėvas buvo Pašalpos d-jos narys. Paklausiau, ar jis nežino, kur gyvena Pranas Mašiotas. Atkirto — nieko bendro su juo neturįs. Sargybinis kareivis pranešė, kad galiu eiti pas draugą komisarą. Įėjau į didelį kambarį, kuriame už stalo sėdėjo Mickevičius ir paklausė — Ar Grigaliūnas iš Rygos. Atsakiau — Taip. Liepė sėstis ir dėstyti savo reikalą. Dar neužbaigus apie savo reikalą, įėjo į kambarį prisiekusis advokatas Augustinas Janulaitis ir paklausė, ar pakeistas kariško teismo sprendimas jo klientui nuteistam mirties bausme.

Atsakė, kad ne, ir manąs, kad greitu laiku sprendimas bus vykdomas. Tada Janulaitis pradėjo prašyti priimti pasigailėjimo aktą. Atsakė irgi negalįs. Janulaitis susijaudinęs piktai pasakė: "Nekaltai nuteistą žmogų norite nužudyti". Ir apleido kambarį.

Vėl pradėjau savo reikalą dėstyti. Tačiau Mickevičiaus-Kapsuko ūpas jau buvo sugadintas. Jis mane pasiuntė pas susisiekimo komisarą Dabševičių. Kai įėjau į jo didelį kambarį, kuriame sėdėjo už dviejų stalų du vyrai, pratariau lietuviškai — labas rytas. Vienas iš jų atsakė labas, ir paklausė kokiu reikalu aš čia atėjau. Pasakiau, kad komisaras mane pasiuntė pas draugą Dabševičių. Jis atsakė, kad esąs Dabševičius. Tuojau parodžiau sąrašą geležinkelio tarnautojų bei darbininkų, norinčių grįžti į Lietuvą tarnauti. Jis pareiškė, kad geležinkeliai perpildyti senais, čia prieš karą tarnavusiais geležinkeliečiais, ir jis nieko negalėsiąs padaryti, kad mus perkeltų. Iš Dabševičiaus išėjau praradęs gerą nuotaiką. Pradėjau gailėtis, kam aš čia atvykau. Eidamas gatve susitinku buvusį Rygos biznierių J. Počebutą, kuris su kompanijonu B. Zagrzecku turėjo bealkoholinių vandenų fabrikėlį, o karo metu Orlo mieste duonos kepyklą ir praturtėjo. Dar man tebegyvenant Vitebske, kur jau trūkdavo maisto, 1917 metais pavasarį buvau atvykęs su dviem vaikais į Orlą ir jis, Počebutas, mus pavaišino skaniais pietumis, o kelionei dar įdėjo pyragų ir aprūpino sausainiu, duona, už kurią atlyginimą paėmė visai mažą. Už tai iki šiol esu jam dėkingas.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
5647 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR KETURAKIS

BRONIUS KETURAKIS

Sportinio orumo vardą ginant

Kai žeminamas bendras sportinio orumo vardas, patiekiant plačiai visuomenei iškraipytus ir nebūtus faktus, tai iškyla viešo pobūdžio klausimas, ką tokie asmenys galvoja ir kam jie nori pasitarnauti.

Štai ir Draugo "Sporto Apžvalgos" redaktorius J. Šoliūnas, savo str. "Iš tuščio į kiaurą" (1954.V.21 laidoje), mėgindamas atsakyti į mano iškeltus kaltinimus (str. Isteriškas šauksmas, žiūr. Sp. Pasaulis 1954.V.7 Naujienose), visai neatsako į padarytus priekaištus, praeina nutylėdamas būk apie tai ir neparašyta, įvelia dar naują ir išgalvotą šmeižtą pačiam suvažiavimo prezidiumui, asmenyje p-ko, kad suvažiavimo metu buvo įvestas ir "politinis elementas", pasišauna atskaityti man eilę moralinių ir etinių nuostatų, pakaltindamas iškraipymu jo str. citatų ir skaitąs, jog jau su tais savo pamokymais mane pritrenkė, pasisako daugiau į polemiką nesileisiąs.

Toks sujauktas visų klausimų analizavimas ir noras tikrųjų — jam primestų kaltinimų atsakomybę apeiti, privertė autorių dar kartą grįžti prie paties suvažiavimo aprašymo, kurį jis jau savaite anksčiau buvo spaudoje paskelbęs ir tuo pasigyręs savo ankstyvesne informacija negu Sp. Pasaulis, bet gaila, kad aname pranešime apie suvažiavimą nutylėjo eilę "faktų" kaip tai "politinis elementas suvažiavime", Vyr. FASK-o ignoravimas vieno savo nario ir k. t. Išeina, kad autorius remdamasis kokia tai intenciją norėjo "apdailinti viską", prastumdamas ryškiausius kaltinimus.

Aimanuoti dėl sportinio neveiklumo spaudoje, pakaltinant sporto v-bę, nepakanka pasakymo, kad vienas ar kitas darbas turėjo būti atliktas, kada šių darbų atlikime aktyvusis elementas yra pačių sporto kl. nariai, o sp. v-bė organizatorius. Suvažiavimo metu buvusios sp. v-bės buvo paaiškinta, kas buvo užsimota padaryit, kas nepadaryta ir dėlko. Niekas, net nei J. Šoliūnas neprimetė ir nerado argumentų kodėl tas neįvyko — nepadaryta, nes nebuvo rasta ar konstatuota sp. v-bės apsileidimo. Todėl ir tas spaudos puslapių užpildymas tikrai buvo banalus ir menkavertis.

Joks pasiūlymas, gerb. Šoliūnai, rinkti sp. v-bę iš vienos apylinkės nebuvo diskutuojamas ar svarstomas, kaip savo str. rašote, nes naujoji v-bė rinkta net iš trijų steitų-valstijų, o senoji irgi buvo tas pat, tik kad eilė narių (net trys), su p-ku prieky, gyveno Chicagoje. Išėjo iš tuometinės v-bės du nariai ne dėl tolimos vietovės, nes abudu tuo metu Chicagoje gyveno, bet dėl mokslo ir apkrauto darbo, kuris jiems prieš tai buvo nenumatytas.

Labai gaila, kad str. autorius, palieka užuomaršty tikrojo fakto padarinius, kodėl vienas buv. sp. v-bės narys buvo ignoruojamas, kaip jis, kad žymi.

Jam pačiam teko būti tos nemalonios bylos aiškintoju ir nuodugniai susipažinti su visa procedūra, kodėl panaši padėtis susidarė; paliekant suvažiavusiems ir savo išvadas, tai kodėl gi nutylėjo tikrąjį faktą, kuris jau yra viešų, o vadinamam savo atsikirtime primeta kaltinimu ir fakto nežinojimu.

Savo laiku, to skyrelio (Sp. Apžv.) pirmtakūnas labai aštriai mane ir patį Sporto Pasaulį puolė, kad buvo konstatuotos negerovės vienos kamuolio žaidimų sekcijos narių tarpe. Ir tas beprasmis gynimasis aptilo tik tada, kai atsakomingi tos sekcijos tvarkytojai viešai spaudoje pareiškė suirimo priežastis, kurių tarpe ir buvo mūsų skelbtoji. Analoginiai elgiasi ir šiuometinis redaktorius, nenujausdamas ir nenorėdamas suprasti, kad iškraipyti faktai ar nepagrįsti tvirtinimai, kenkia bendram sportinės veiklos darnumui ir žemina visų vardą. Suvažiavimo metu J. Šoliūno visi debatai, kurie ir "suėdė" apie 2-2,5 val. laiko, sukosi apie sp. darbuotojo sąvoką. Jam prašant, buv. sp. v-bės sekretoriaus buvo dar kartą paaiškinta, paskaitant tilpusius nutarimus spaudoje, kaip ji supranta ir kuo remdamasis nustato sp. darbuotojo sąvoką. J. Š. primygtinai reikalavo, kad aš, kaipo sp. v-bės p-kas irgi formuluočiau savąjį aptarimą, kas buvo padaryta ir yra užprotokoluota; dabar vėl šaukia, kad jam dar neaišku ir nesuprantama.

Jeigu autoriaus nuomonė yra kitokia, su nustatytu apibudinimu nesutinkanti, tai ji nėra priverstina kitiems ir jeigu J. Š. nesupranta, kodėl iš jo sp. kl. pristatytų 10-ties sp. darbuotojų parinkta tik du, o ne daugiau ar mažiau, tai labai gaila. Suvažiavimo organizatorius — Vyr. FASK-tas, pats daro atranką ir apsprendžia jų tinkamumą.

J. Š. sielojasi ir nepatenkintas, kad pateko į sąrašus sp. darbuotojų (galėjo pasisakyti pačiame suvažiavime, jeigu nenori tos teisės), nes aš savo str. jį apibudinu kaip neturintį jokių pagrindinių nuovokos elementų, apie sport. struktūros bendrą org-ją. Aš turbūt nedaug suklydau tai tvirtindamas, nes pamokslai apie moralę, išryškino tikrąjį autoriaus veidą.

Asmeniškai galiu tik apgailestauti įvykusį faktą, bet suklysti irgi galima. Reikia džiaugtis, kad iš parinktųjų-kviestųjų, buvo tik šis vienas atsitikimas.

Savo pranešime apie buv. sp. v-bės nuveiktus darbus nieko neperdėjau ir pakartotinai konstatuoju, kad ir dėl lengv. atl. treniruočių išjudinimo, aš pats, turbūt nesuklysiu tvirtindamas, pirmasis pasisiūliau 1953 m. ideologinių sp. kursų metu, kad pradėtumėm darbą kovo mėn. Deja, net ir balandžio mėn., buvau du kartus Chicagoje, kad pradėt treniruotes, o rezultate — laike dviejų paskirtų dienų buvo 3-4 žmonės.

Asmeniškai ir sporto v-bės vardu, buvo prašyti žmonės talkai, kurie vėliau patiems sp. kl. susirišus, padėjo.

Ką jie pareiškė apie sportininkų darbštumą, nenoriu čia teigti, nes pats J. Š. suvažiavime girdėjo, o varžybos įrodė tikrąjį tų lengvaatletų veidą, apie kurį jau savo laiku esame pasisakę.

Jeigu sp. v-bės nario pastangos padėti praktiškai sp-kams ir jeigu pačios sp. v-bės rūpinimasis aikšte ir priemonių telkimu, nėra skaitomos talkos ar sveikos iniciatyvos žingsniu, tai tik turbūt Sp. Apžvalgos skyrelio redaktor. įsitikinimu.

Reikėjo suvažaivimo metu paneigti — įrodyti, kad tos "plunksnos" tikrai svetimos, bet ne dabar aimanuoti. J. Š. teigia, kad aš padaviau jo iškreiptą citatą ir tuo smarkiai apkaltina, primesdamas neetiškumą ir neteisėtumą.

Mano str. aplamai nėra nei vienos citatos, o tik nusakymas bendros pagrindinės minties, kuri ryškiai visame (Sp. Apžvalg. IV.23.54) vedamajame. Pačioje citatoje turi būti nurodyta laikraščio ir str. pavadinimas, plius data. Deja, mano vadin. "citatoje" to nėra, todėl ir autoriaus moralus grąžinu jam pačiam.

Dėl padarytų sugestijų "Draugo" redakcijai ir pačiam Sp. Apžv. redaktoriui paaiškinu.

Niekuomet man neatėjo mintis į galvą, kad savo sportiniame gyvenime ir bendravime su kitais, norėčiau ką žeminti ar trukdyti. Todėl ir sportinėje spaudoje gyniau ir dar tvirčiau ginsiu bendros sportinės idėjos ir orumo principus. Jeigu kalbėdamas apie "Draugo" Sp. Apžv. skyrių tas negerovės iškėliau, kurios jau eilėje straipsnių pasitaikė ir iki šiai dienai liko neatitaisytos, kaip pvz. Ganvyto str. apie lengvąją atletiką ir neteisingi bei neteisėti informavimai kitų faktų, iš kurių vieną čia pat patieksiu, tai yra tik noras ir įrodymas, kad sportinis jaunimas ir bendruomenė nebūtų klaidinami.

Sporto Pasaulio skyr., kurio atsakomybę nešu kolektyvo vardu, iškraipytų faktų neskelbiau ir autorius neras. Jei pakaltina dėl talpinimo žinių apie vokiečių sporto gyvenimą, gaila tik nepažymi nuošimtį, nes skyrelis apima viso pasaulio ryškesnius sp. įvykius, vis dėlto atsakysiu kodėl tų žinių "daugiausiai" iš ten ir talpinam (statistikos nevedų, gal ir kitoms tautoms tenka nemažiau).

1. Mūsų visos tremties geriausi sportiniai laimėjimai buvo Vokietijoje. Visa eilė liet. lengvaatletų yra pasiekę net viršijančius mūsų krašto rek. pasekmes ir kiti geriausius savo davinius. Tam yra faktai.

2. Vokietijos 1945—1954.IV.1 sportininkų prieauglis nuo 120,000 pakilo net 4 mil., kas įrodo jų subrendimą visos tautos.

3. Lygis daugumos sp. šakų ant tiek pakilo, kad V-joje įvyksta veik didžiausios rungtynės, Europoje, lyginant su kitais kraštais, todėl ir veikimo laukas, plius labai plati spauda ir didelė tautos reakcija į fiz. lav. ir sportą, mūsų skyreliui iš to punkto žiūrint, yra daug kur priimtina ir **gali būti,** daugumoje atvejų, veikimo pavyzdžiu.

Lietuvių sp. kl. veikla ir kiti pasirodymai ant tiek ryškinami kiek jie turi savo vertę. Atvirai kalbant — panašaus vertinimo (tegul ir neperšamo ir J. Š. ignoruojamo) Sporto Apžv. pasigendu.

Todėl reaguodamas į Sp. Apžvalgos skyriaus netobulumą ir užsispyrusį neatitaisymą iškreiptų faktų, sustojau ir prie pačios "Draugo" redakcijos slenksčio atkreipdamas dėmesį.

Štai ir neteisingas faktas, kur J. Š. tvirtina, **kad Lietuvoje sporto klubų v-bės buvo apmokamos** ("Draugo" Sp. Apžv. IV.23), kas prieštarauja bendrai sport. idėjos veiklai ir prasilenkia su tikrove, nes krašte tokios sp. santvarkos nebuvo, ligi šiai dienai liko neatšauktas. **J. Šoliūnui duodu 2-jų savaičių laikotarpį, kad šis Lietuvos sp. organizacijos santvarkos aiškinimas — kaip neteisingai paskelbtas faktas,— būtų atitaisytas.** Priešingu atveju, šio įvykio padariniai bus nukreipti reikiama linkme.

Dėlei kito fakto, tikriau tariant šmeižto, (politinis elementas suvažiavime) pasisakymą palieku buvusiam suvaž. prezidiumui.

Tokie yra mano tikslai ir bus pagrindiniais, kuriuose stoju ginti bendrąjį sportinį orumą, iškeliant ryškiąsias negeroves.

For ideal recreation for your children. Come on out to safe, fully approved and inexpensive

Fox Valley Kiddie Land
Route 34—Ogden Ave. and 65 near Naperville.

Give your kids a treat
Nine rides for a dollar

Open every evening
6:30 to 9:30 P. M.

Saturdays and Sundays
1:30 P. M. to 10:00 P. M.

STOP AND SEE US
No waiting — One hour service
BRAKE LINING

BOND Linings for 20% longer life as low as $18.95. Drum cut $1.00 each.

Free adjusting and wheel packing.
1 YEAR GUARANTEED
22 years of dependable service
Open to 6:00 P. M.

ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison SPring 7-5959
Open Saturday.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovės
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSN.
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos
— 1 valandos darbas —
State Dental Plate Laboratory
1635 W. 47th St. YArds 7-4499
6391/2 W. 63rd St. WE 6-2608
944 W. 63rd. WAlbrook 5-2558

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
— 1 valandos darbas —
Cleveland Dental Plate Laboratory
2326 So. Cicero Ave. OL 2-7263
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street. AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
A-1 Dental Plate Laboratory
22 W. Madison, Room 223, DE 2-6804
1597 W Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-8708

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankauskas iždininkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., EN 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; ižd. Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Adela Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Frank Stanionis, 3950 W. Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 3155 W. Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas, 233 S. Central Ave.; kontr. rašt. Martin Tilindis, 328 So. Artesian Ave.; kasin. Juozapas Bruchas, 4059 Adams St.; kasos glob. Jonas Massas, 2238 W. 47th Pl., Petras Ladiga, 1810 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; fin. rašt. Charles Katallo, 4676 W. End Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 49th Ave. ir 14th Street, Cicero, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John B. Benekaitis, 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., telef. MU 5-8450; prot. rašt. C. Yucius; fin. rašt. Stanley Buneckis, 2309 North Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milaševičius, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 West Drummond Place. Klubo susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, 3600 W. North Avenue.

ERŽVILKO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7210 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Louis Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis,2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; ižd. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3364 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis, 3530 S. Union Ave.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

SLA 301 KUOPOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct.; vicepirm. M. M. Tribičius, 7123 So. California Ave., Chicago, Ill.; iždin. K. Genys, 1611 So. 49th Ct.; nut. rašt. J. Činikas, 1434 So. 49th Ave.; fin. rašt. ir org. K. P. Deveikis, 1330 S. 49th Ave., organiz. A. L. Matulis, 4155 N. Hirsch St., Chicago, Ill.; organiz. J. Krivickas, 1523 So. 51st Court. Susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio pirmadienį Liberty svetainėje.

DR-Tės LIETUVOS KAREIVIŲ (CICERO) VALDYBA 1954 M.: Pirmininkas Kazys Šimkus, 1413 So. 49th Court; vicepirm. S. Šileikis, 1525 So. 49th Ave.; vicepirm. J. Žukauskas, 1634 So. 51st Court; iždin. K. Andrijauskas, 1430 So. 48th Court; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 So. 49th Ave. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

LIET. RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Ben Naurich, 1446 So. 49th Ave.; vicepirm. V. C. Jankauskas, 1531 So. 49th Court; ižd. A. B. Petkus, 1410 So. 50th Ave.; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 S. 49th Ave. Susirinkimai kas pirmą penktadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. John Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Gudonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 55 metų amžiaus.

ZARASIŠKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 S. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. Juozas Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., Chicago, tel. PR 6-4710; nut. rašt. Pranas Zaliecka, 5347 So. Bishop St., Chicago; fin. rašt. Justinas Yuškėnas, 2547 W. 45th St., Chicago, tel. LA 3-8314; iždin. Rapolas Puslis, 6752 S. Campbell Ave., Chicago, tel. PR 6-7045

UTĖNOS APSKRITIES DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; vicepirm. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel., YA 7-4472; fin. rašt. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Avenue, telefonas: EN 4-9771; iždininkas J. Yuškėnas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; maršalka S. Viršula, 4233 So. Rockwell St.; koresp. J. Yuškėnas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8314. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet. 4500 S. Talman Ave.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave. telef.: VI 7-1279; Juozas Baličias vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave. VI 7-4094; Nellie Wilcop nut. rašt., 4443 So. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt. 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba iždin., 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Žemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel VI 7-2879; Kastancija Juška maršalka, 4443 So. Rockwell Street: Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street Chicago, Ill.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. St. Jakobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radišauskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DI 2-5117; kasos rašt. John Raila, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; kasos glob. S. Vaškelis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka K. Vikanis, 2933 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta 1-mą kiekvieno mėnesio ketvirtadienį svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETOS" VALDYBA 1954 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3248 S. Green St., tel. YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., telef. LA 3- 6308; fin. rašt. Magdalena Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave.; ižd. Anastazija Valančienė, 5702 South Emerald Ave.; iždo glob. Marė Endziulienė, 5610 S. Maplewood Ave.; šeimininkė-tvarkdarė Anna Juozaitis, 3249 S. Green St., tel. VI 2-7059. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Ligonių reikalais kreipkitės į S. Puniška, tel.: LA 3-6308.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074 vicepirm. Juzė Klonienė, 3858 So Cottage Grove Ave.; protokolo rašt Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl. tel. PU 5-8099; fin. rašt. ir organ Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave, tel. WA 8-0865; iždininkas Petras Snarskis, 610 E. 88th Street tel. TR 4-9291; iždo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place; dakt. kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Palmer Park svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

LIETUVOS ŪKININKO DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Anthony Valonis, 5671 S. Normal Blvd., tel. WE 6-0211; vicepirm Juozas Žurkauskas, 1957 W. 23rd St., tel. VI 7-7469; vicepirm. Elzb Dambro, 56 E. 101st St.; nut. rašt A. Linkus, 2315 So. Oakley Ave. turto raštininkė Adelė Joslin, 4094 Archer Ave., tel. VI 7-0553; kontr rašt. S. Žičkus, 2243 So. Bell Ave.. kontr. rašt. John Žurkauskas, 2214 W. 23rd St.; iždo glob. Alex Joslin 4094 Archer Ave.; iždin. Vincas Duoba, 2328 W. 23rd St.; teisėjas Kazimieras Davis, 5648 So. Bishop St. maršalka Ignacas Benešiunas 4222 So. Maple Ave., Berwyn, Ill. dakt. kvotėjas Dr. S. Biežis, 2201 W. Cermak Rd., ofiso tel. VI 7-6583

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas W. Christian, 3238 W. 110th St. tel. CE 3-5635; vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., telef PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill. tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. B Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef VI 7-2879; ižd. Mrs. Adelė Burba 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos glob. J. Sherman, 6346 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552 koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534 maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėldienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valanda po pietų.

LIET. BALTOS ŽVAIGŽDĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: V. Duoba pirm., 2328 W. 23rd St., tel. FR 6-1698; Anthony Pranko vicepirm. 2717 W. 23rd St., tel. BI 7-0937 Frank Erbrederis, rašt., 2236 West Augusta Blvd., tel. EV 4-1264; Ch Plasketes, fin. rašt., 2315 S. Sacramento Ave., tel. BI 7-7046; John Raila kasierius, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; Joseph Klecks fin. rašt. pagelb., 3035 W. 45th St. Joseph Yenchus kasos glob., 2422 W. 69th St.; Adam Rinkunis kasos glob., 4340 S. California Ave.; Dominick Alis kasos glob., 4924 W 24th Place, Cicero. Susirinkimai įvyksta kas trečią penktadienį kiekvieno mėnesio 4416 So. Western Ave. (Legion Hall).

S. A. BERGMAN INC.
1524 WEST 63RD ST.
ALL PHONES PROSPECT 3440

Dykai Pristatymas, PR 6-3440
Išimtinai Dažų, Sienom Popierių ir Langam Užuolaidų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS VYKSTA DABAR
BERGMAN'S Velvet Flat Aliejaus Dažai. Naujos spalvos, vėliausio stiliaus, plaunamas. Gal. $4.39
BERGMAN'S Super Gloss Enamel. Geriausiai uždengia, aukšto blizgėjimo, geriausia plaunamas emalis padirbtas; negeltonėja — baltas ir kitokios spalvos.
Kvorta $2.30. Gal. $7.85
4-IŲ col. Pure Nylon Bristle dažam šepetys, $2.79 vertės, special $1.79
VIDURŽEMIO jūros kempinis, vertės $2.50, už $1.69
HEAVY Fibre Paper Drop Cloth, 9x12 pėdų dydžio ..... 98c.
7-IŲ colių Roller Set, įskaitant plieninis indas, viskas $1.49
DEXTER Park Lawn žolės sėklos, 5 svarai $1.95
SIENŲ popierius, vertės $2.50, už rolę 98c.
Kitas sienų popierius 39c. ir aukš.
Popierius Apkarpomas DYKAI
Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Klauskit Bergman's ir nepadarysite klaidos. Bergman'as neturi kitų krautuvių skyrių.
Krautuvės valandos: Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 vakaro. Antrad., treč., penkt. ir šentadieniais iki 6:00 vakaro.
WALLPAPER S. A. BERGMAN INC. PAINTS
1524 WEST 63rd ST.
CORNER 63rd AND JUSTINE

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių
KORNŲ (nuospaudų)
ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. jūsų apylinkės drugštoryje.

Garantuotas baldų apmušimas už prieinamas kainas pas
COVETTE UPHOLSTERING
PERSTILIAVIMAS IR PATAISYMAS
UŽUOLAIDOS IR APVALKALAI.
Geriausias medžiagų pasirinkimas.
Šaukite dabar
GRaceland 2-1495
2114 W. BELMONT

"A Mere Suggestion"
Paste this on your windshield
It could save your life.
IF YOU CAN'T DRIVE YOUR CAR HOME—CALL
EDGECOMB
EDGECOMB GARAGE AND TOWING SERVICE
4080 NO. BROADWAY
GRaceland 7-5355

REMODELING
KITCHENS — ATTICS
BASEMENT FLATS
General Building Maintenance
4730 SOUTH ELLIS
KEnwood 8-1505

ROOFING & SIDING
• REPAIRING
• REPAINTING
• REPLACING
New roofs made and repaired.
We do the best work in the city.
FREE ESTIMATES
S & W ROOFING CO.
SUMMIT 2159-J
ESTEBROOK 8-5112

FARMAN'S HOTEL
IN LAKE ZURICH
CAN ACCOMMODATE WEDDINGS UP TO 100 PEOPLE!
Come out for SUNDAY AND DINNERS
French Fried Shrimp—Lobster Tail — Blue Ribbon Steaks
Prime Roast of Beef
Call for reservations
LAKE ZURICH 2421

PAINTING AND DECORATING
Outside and Inside
• PAINTING
• WALL WASHING
• PAPER CLEANING
All Work Guaranteed
Fully Insured
PERKINS
WEntworth 6-6869

Prie "Naujienų" kai priprasi — darbą žinią, viską ras.

VISI Į TALKĄ VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Lietuvių tauta dabar pergyvena sunkiausią laikotarpį istorijoje. Kraštas okupuotas ir neša sunkiausią priespaudą bei išnaudojimą, o jo gyventojai palaipsniui tremiami į Rusijos gilumą vergų darbams ir kankinio mirčiai. Kai tauta naikinama anapus geležinės uždangos, yra svarbu šiapus tos uždangos — laisvajam pasaulyje — išlaikyti kiekvieną tautos narį savajai tautai ir jaunimą išmokslinti bei išauklėti tautiškai susipratusį ir dvasiniai bei fiziniai tvirtą, kad būtų tinkamas ir pajėgus išlaisvintai tėvynei atstatyti. Tam reikalingos visų mūsų bendros pastangos.

Išauklėti jaunimą tautiškoje dvasioje galima tik savoje mokykloje. Vasario 16 Gimnazija yra vienintelė lietuvių gimnazija laisvajam pasaulyje. Jos išlaikymas yra didelis baras lietuvybės išlaikymo darbe. Į šitą barą įeina ir tai gimnazijai namų pirkimo bei tam reikalui lėšų sukėlimo reikalai.

Kalbamos gimnazijos įsteigimas, jos išlaikymas ir jai rūmų nupirkimas sukėlė Vakarų Vokietijos visuomenės susidomėjimą ir buvo plačiai suminėtas tos šalies spaudoje, kaip lietuvių vieningumo, susipratimo ir ryžtingumo pažymis esant tremties sąlygose. Tatai suminėjo ir šios šalies lenkai per Chicagos lenkų radijo valandėlę. Matome, kad suminėtos gimnazijos buvimas garsina lietuvių tautos vardą gera prasme. Todėl jis pasidarė mūsų tautinės garbės reikalas.

Šiemet minime penkiasdešimt metų —sukaktį nuo Didžiosios Lietuvos spaudos atgavimo. Tai buvo didelis kultūrinis laimėjimas, pareikalavęs keturiasdešimties metų įtemptų pastangų. Sudėjimas pinigų Vasario 16 Gimnazijos rūmų fondui nepareikalaus iš mūsų nė kelių šimtadalių pastangų, sudėtų anuomet knygnešių ir kitų kovotojų už lietuvišką spaudą. Bet tatai bus reikšmingas paminklas spaudos atgavimo sukakčiai.

Turėdamas tatai galvoj Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondo Vajaus Komitetas maloniai kviečia visas šios šalies ir viso laisvojo pasaulio lietuviškas organizacijas ir visą lietuviškąją visuomenę įsijungti į talką Vasario 16 Gimnazijos namų fondui trūkstamai pinigų sumai sukelti, paaukojant, parenkant aukų, surengiant vakarus, piknikus ir t. p. Lėšų sukėlimo būdas sprendžiamas vietoje, nes geriau žinomos vietos sąlygos. Į JAV naujųjų ateivių lietuvių yra atvykę apie 28,000. Iš jų dirbančiųjų susidarys apie 12,000. Jeigu kiekvienas dirbantysis paaukotų kalbamam reikalui po 3 dolerius, tai būtų sudėta visa trūkstamoji suma. Vienybėje stiprybė.

Šį reikalą efektingai galėtų paremti esamieji gimnazijai remti rėmėjų būreliai. Rėmėjų būrelių narių yra 4,000 su viršum. Jeigu kiekvienas būrelio narys, be duodamų po vieną dolerį į mėnesį gimnazijos auklėtiniui išlaikyti, paaukotų dar po 1 dol. į mėnesį per tris mėnesius, tai susidarytų apie 12,000 dolerių. Visi rėmėjų būrelių nariai kviečiami prisidėti savo aukomis, o būrelių vadovai prašomi priminti būrelių nariams šitą kvietimą ir surinkti aukas.

Organizacijos, aukų rinkimo komitetai bei pavieni stambesni aukotojai prašomi pinigus siųsti betarpiai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybai šios šalies banko čekiais, surašant čekį Litauisches Zentralkomitee vardu, nenurodant banko Vokietijoje. Šitaip nusiųstus dolerius PLB Vokietijos Krašto Valdyba turės galimybės iškeisti špermarkių kursu. Pastarosios adresas yra toks: Litauisches Zentralkomitee, (17c) Weinheim, Postfach 233, Germany.

Jeigu kas turėtų sunkumų dėl pinigų persiuntimo ir norėtų, kad juos persiųstų Vajaus Komitetas, tai pastarasis mielai patarnaus. Tokiu atveju pinigus prašoma siųsti Vajaus Komitetui —p. Antano Gulbinsko vardu, adresu: 6324 So. Bishop, Chicago 20, Illinois.

Vajaus tolimesnei veiklai vystyti reikalinga turėti žinias apie vajaus eigą. Todėl apie kiekvieną pasiuntimą pinigų PLB Vokietijos Krašto Valdybai gimnazijos namų fondui, prašoma pranešti Vajaus Komitetui p. A. Gulbinsko vardu čia aukščiau nurodytu adresu.

Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondo Vajaus Komitetas Chicagoje

Smokey says:

BE SURE it's DEAD OUT

Remember—Only you can

PREVENT FOREST FIRES!

New Insecticide Aids Farmer

Corn yields have been increased up to 50 bushels per acre when fields are insecticide-treated for rootworm control, advises Dr. John H. Lilly, entomologist at Iowa State College, who is shown here (right) with Dr. Charles C. Compton of the Shell Chemical Corporation examining the roots of a non-treated plant. He reports that rootworm control also means straight, well-rooted stalks that pick clean.

In experiments conducted by colleges, seedsmen and farmers, aldrin has been a widely used insecticide. In addition to aldrin, other insecticides have been used with good effect and equal saftey and have not produced ill effects on germination, stand, plant growth, or yield when used according to recommendations.

One pound of actual insecticide per acre is generally used, but dosages vary according to state recommendations. Farmers are urged to follow the recommendations set forth by their state extension service.

Rootworms are not the only soil insects that can be efficiently controlled by the proper use of aldrin. Applied at correct dosage, it also protects corn from wireworms, white grubs, seed corn maggots, grape colaspis and other soil insects.

Windsor, Ont.

Suorganizuoti jaunieji skautai

Ne taip seniai prof. Kairys, vyr. lietuvių skautų vadovas Kanadoj, būdamas tarp windsoriečių, išreiškė pageidavimą, kad ir šioj kolonijoj būtų gerai jaunimą suorganizuoti į jaunųjų skautų būrelius. Sveika mintis ir pageidavimas prigijo ir buvo ieškoma progos ją įgyvendinti. Greit atėjo ir proga. Minint Motinos Dieną, Detroito Mergaičių Skaučių Tunto tuntininkė Zalvyra Buknytė windsoriečiams skaitė paskaitą, ir didesnę dalį minčių nukreipė į jaunimo auklėjimą lietuviškoj dvasioj. Čia ir susitarta su ja. š. m. gegužės mėn. 23 d. ji, atvykusi su bendradarbėmis vyr. skautėmis Aldona Rastenyte, Lile Petrauskaite, Albina Kaselyte ir skautais: vietininkijos adj. Banioniu bei Bauza Vytautu ir padaryta steigiamoji sueiga. Trumpai susipažinus ir supažindinus jaunučius su skautų organizacijos tikslais, įsteigti berniukų ir mergaičių jaunųjų skautų būreliai. Organizatoriai būsimąsias skautes apdovanojo skautiškomis virvutėmis, o skautus — po dvi knygas, kuriose apstu žinių, kas reikalinga žinoti skautui. Po to pažaista, pamokyta lietuviškų dainelių, pasakyta pasakų, aptarti reikalai dėl įsigijimo uniformų (parūpins tuntininkė sesė Buknytė), susitarta dėl stovyklavimo, padaryta nuotraukų ir k. organizaciniai reikalai. Kitą sueigą nutarta padaryti birželio mėn. 6 d. p.p. Radzevičių ūky — laike bendruomenės ruošiamos gegužinės.

Sueigą su šypsančiais veidais stebėjo jaunučių mamytės. Atrodė, kad jų širdis kuteno malonus jausmas, kai mažyčiai savo tarpe ir savo kalboj iš vyresniųjų sėmėsi dvasinio peno, kurio jos jiems duoti negali. Dėl to jos dėkingos Detroito skautų vadovams už atvykimą ir padėjimą šio lietuviško jaunimo auklėjimo darbe.

Pageidavimai: nesant galimybės išlaikyti šeštadieninės lietuviškos mokyklos, tėvams, norintiems vaikus auklėti lietuviškoj dvasioj, lieka vienintelė proga tai atlikti per įsikūrusią skautų organizaciją. Visi su vaikais kviečiami į sekančią sueigą.

Šaunios krikštynos

Buvę Windsoro kolonijos gyventojai Salomėja ir Aloyzas Juozaičiai, dabar gyv. Sudbury (600 mylių nuo Windsoro), atvykę į Windsorą pakrikštijo dukrą Loretą - Aidą - Birutę. Krikšto tėvais buvo: Ona Rauzaskienė ir jų švogeris Juozas Skerius. Krikšto apeigas atliko kolonijos kleb. Rudzinskas. Į vaišes atvyko jų dėdė Fr. Aušra su žmona, dukra Barbora ir žentu Kazlausku. Aušra apie pusę šimtmečio kai atvyko iš Lietuvos. Puikiai kalba lietuviškai. Jo žmona gimus ir augus Amerikoj, bet taip gražiai visa šeima, kurią sudaro trys sūnūs ir duktė, kalba lietuviškai, kad sunku patikėti, jog ne Lietuvoj išmoko. Dabar gyvena Michigano valstybėj. Visi turi stambius ūkius. Juozaičiai irgi pavyzdinga šeima, turi sūnų Richardą 1 metų ir dabar dukrą.

Nelaimės

Prieš kelias savaites proto liga susirgo Vytautas Jonušas, apie 30 metų amžiaus. Policija patalpino St. Thomas psichiatrinėje ligoninėje. Neseniai buvo vedęs; liko jauna žmona moraliniame ir materialiniame varge prieš pat gimdymą. Bendruomenės valdyba iš kasos paskyrė vienkartinę pašalpą—50 dol. ir bažnytinio komiteto nariai Marija Skeiverienė ir Pr. Rudokas iš kolonijos gyventojų surinko ir įteikė dar 45 dol.

— *J. Ražauskas*

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

UTENOS APSKRITIES Draugiško Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks birželio 8 d. Wengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., 7:30 v. v. Nariai prašomi dalyvaut, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

—**N. Wilcop, nut. rašt.**

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" pusmetinis susirinkimas įvyks birželio (June) 8 d., antradienį, 7:30 val. vak., Sandaros svet., 840 West 33rd St. Narės prašomos gausiai dalyvauti, nes susirinkimas bus paskutinis prieš vasarą; du mėnesiai bus atostogų. —**S. Puniškienė, nut. rašt.**

Jei turi parduoti ūkį — Į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi.

Make today your D day buy United States Defense Bonds

So. Boston, Mass.

E. Simonaitis baigė pranešimus

Gegužės 30 d. E. Simonaitis baigė čia savo viešųjų pranešimų kelionę. Jis išvyko į Toronto atsisveikinti su Maž. Lietuvos Bičiulių Draugija, kuri ji čia pakvietė, o iš ten grįžta į Europą nebaigto darbo tęsti. Simonaičio pasiklausyti susirinko negausus būrys, nes tą dieną čia vyko inžinierių suvažiavimas, o karštas oras ir kelios šventos dienos nevieną išvarė į žaliuojančius laukus.

Susirinkusieji šiltai sutiko Simonaičio žodžius, sudėjo aukų $219. Erdmonas Simonaitis, apleisdamas Bostoną, pareiškė esąs patenkintas kelionės vaisiais. Jis net nesitikėjęs, kad jo tikslai bus taip aiškiai suprasti ir remiami. Jis ypač džiaugėsi senaisiais ateiviais, kurie labai domėjosi jo pranešimais ir jį rėmė. Jis linkėjo Amerikos lietuviams "laikyti frontą čia, o mes laikysime jį ten, kol susitiksime laisvoje apjungtoje demokratinėj Lietuvos valstybėje".

Šį sekmadienį minimos birželio baisiosios dienos

Birželio 13 d. 4 val. So. Bostono Municipal Building salėj bus paminėtos 1941 m. birželio baisiosios dienos. Minėjimą rengia vietos Lietuvių Bendruomenės skyrius.

Minėjime kalbėti pakviestas prel. M. Krupavičius, Vliko pirmininkas, kuris šiuo metu lankosi Amerikoj.

Meninei daliai atlikti pakviesti solistė Daugelienė, smuikininkas Vasyliūnas ir Bostono vyrų choras, komp. Juliaus Gaidelio vadovaujamas.

Tikimasi, kad įdomi minėjimo programa sutrauks didelį bostoniečių skaičių.

Birželio 14 d. Massachusetts gubernatorius skelbia proklamaciją, kuri bus perduota per vietos radijo WBZ stotį, o tą patį vakarą nuo 9:30 iki 10 val. iš radijo stoties WVOM bus transliuojamas pabaltiečių koncertas.

Ir čia lietuviai dalyvauja

Bostone birželio 6 d. prasidės meno šventė, kuri tęsis iki birželio 20 d. Tuo metu miesto vidury esančiame sode bus rengiami įvairūs pasirodymai. Birželio 14 d. vakaras skiriamas tautiniams šokiams. Mūsų tautietės Ivaškienės šokių grupė taip pat tame vakare dalyvaus ir šoks 3 šokius: našlaitėlę, malūną ir suktinį. Iš pabaltiečių dar šoks latviai. Pažymėtina, kad norinčių programoj dalyvauti buvo daug daugiau, viso 32 vienetai, bet komisija pasirinko 10 geriausių, kurių tarpe, kaip minėta, yra ir lietuviai.

—J. Vanagas

MARIJONA MALINAUSKIENĖ
(Pagal tėvus ENDRIŪNAITĖ)
Gyveno 3332 So. Morgan St.

Mirė 1954 m. birželio 5 d., 5:30 val. ryto.

Gimusi Lietuvoje, Šimonių valsč., Vėsintos parapijoj, Bilenų kaime.

Amerikoje išgyveno 40 m.

Paliko nuliūdę: brolis Povilas Endriūnas su šeima, Pittsburgh, Pa.; krikšto duktė Anelė Masiliūnas; švogerka Adelė ir švogeris Steponas Kanapė ir kiti giminės.

Laidotuvėmis rūpinasi Marijona Sabaliauskaitė.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioj, 3307 South Lituanica Ave.

Antrad., birželio 8 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Marijonos Malinauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Brolis, Krikšto Duktė, Švogerka ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

Pirkite JAV taupymo bonus.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoj. Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5876

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDĖSIO VALANDOJ Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
177 WOODSIDE ROAD, RIVERSIDE, ILLINOIS
Telefonai: RI 7-5345 ir OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

Moving — Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3%
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 3-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAfayette 3-6300
Property Management
Mortgage
Sales Loans
Notary Public
Investment
Commissions
ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders

KOSTAS STRIKAITIS

ŽEMAITIJOS PAVERGIMO VAIZDAI

(Tęsinys)

Mirties zonos

Tuojau buvo atmatuota 800 metrų pasienio zona, kurioje galėjo judėti tik vietos gyventojai. Muitinės laikinai buvo paliktos, nors visoks judėjimas tarp užsienio tuojau buvo sustabdytas. Mėnesio laikotarpyje pasienyje įvedė 200 metrų mirties zoną, gyventojų trobesiai buvo nugriauti, žemė suarta ir suakėta. 800 metrų zona liko atkelta giliau į krašto vidų už 200 metrų mirties zonos. Visi gyventojai gyveną 800 metrų zonoję privalėjo ant pasų gauti štampus (leidimus), lietuvių ir rusų kalbomis. Čia duodu 800 metrų pasienio draudžiamojo ruožo gyventi leidimo nuorašą, kurį buvau gavęs kaipo pasienio ruožo gyventojas-muitinės tarnautojas iš T. Naumiesčio milicijos viršininko, kuriuo dar buvo iš senesniųjų policijos pareigūnų p. Sinkevičius (senas polic. nuov. viršininkas, vėliau ištremtas). Leidimas skambėjo: "Pil. Strikaitis Kostas (pavardė, vardas, tėvo vardas). Leista gyventi ir judėti 800 m. pas. draudžiamo ruožo ribose. (Tiksliai nurodyti kurioje uždraustoje zonoje ir pasienio ruože). Veikia ligi 194... m... mėn... d. T.Naumiesčio Viršininkas Milicijos įstaigos. (Spaudo vieta) Nr. 566. (antspaudas) (pas.) Sinkevičius." Toks pat leidimas ir antras, tik rusų kalba ir rusiškomis raidėmis. Leidimą laikau pas save ir jis yra man brangus tuo, kad išgelbėjo mano gyvybę nuo rusų pasienio žvalgybininkų rankos. T. Naumiesčio nuov. viršininkas Sinkevičius, turbūt, jautė savo likimą, kad ant leidimų nedėdavo nei pasienio draudžiamos zonos vietos, nei datos, nei jų atiminėdavo rusų pašalintiems iš tarnybų tarnautojams.

Gyventojų terorizavimas

Pradėjus žmonėms nerimauti, raudonarmiečiai ėmėsi gąsdinimo. T. Naumiestyje sulaikė pil. Domą LIUTKŲ, gyv. Degučių km., T. Naumiesčio valsč., kuris važiavo dviračiu. Pasieniečiai (raudonarmiečiai) jį suėmė, užmovė maišą ant galvos, įsodino į sunkvežimį, lakstė po aplinkinius miestelius ir vėl grįžo į T. Naumiesčio kareivines, kur jį įmetė į sklepą. Išlaikę 24 val. alkaną, pervežė į Bajorų kalėjimą, kur be jokios kaltės išlaikė tris mėnesius ir galiausiai ištrėmė į Raudondvarį (už Kauno), kur buvo laikomas jau milicijos žinioje registruojantis.

Nepraėjus savaitei laiko po šio įvykio, ūkininkė BARAKINIENĖ, 80 metų amžiaus senelė, gyv. Sugintų km., ėjo pas kaimyną ir truputį nuklydo į mirties 200 metrų zoną. Rusų sargybinių buvo vietoje sušaudyta, ir jos lavonas išgulėjo keletą dienų neprileidžiant net giminių. Vėliau raudonarmiečiai ištempė jos kūną iš mirties zonos ir tik tada buvo leista giminėms palaidoti. Tai buvo įžanginis baubas ramiems gyventojams gąsdinti, kol krašte įsigalėjo NKVD-istai ir jų vadinama "liaudies milicija."

Pirmieji T. Naumiesčio NKVD-istų agentai buvo: Mendel VINIKAS, Arkadij ZAREMBA (Lietuvos rusas, pirmas vietos kom. partijos pirmininkas), Valodė KARPAVIČIUS — milicijos viršininkas (beraštis).

Tuojau prieš okupantų santvarką pradėjo organizuotis ir slaptai veikti net patys darbininkai. Iš jų kaipo pirmoji auka iš T. Naumiesčio miesto buvo išvežtas Sibiran milvelis DIGLYS. Prasidėjo masiniai gyventojų persekiojimai ir suiminėjimai. Iš apylinkių žmonės buvo suimami nakties metu ir vežami į Batakių geležinkelio stotį, kišami į gyvulinius vagonus, užkalami ir saugojami stiprios rusų sargybos. Prasidėjus didesniems neramumams, aš buvau perkeltas į Švėkšną, Inkaklių pereinamąjį punktą muitinės valdininku. Čia teko dirbti su punkto viršininku Povilu OLŠAUSKU, kurį vėliau rusai suėmė ir laikė Kretingos kalėjime, bet kelius mėnesius iškalintas buvo paleistas. Kadangi pasienio susisiekimas su užsieniu buvo sustabdytas, o pasienio policija išvaikyta, todėl ir muitinių tarnautojai pasiliko nežinomoje padėtyje. Švėkšnos mieste atsirado kompartija, kurią tvarkė buvęs Švėkšnos Urėdijos sekretorius JUCEVIČIUS. Kiek jis buvo komunistas, sunku pasakyti, tik vieną žinojome, kad jis vengė mūsų, o mes bijojome jo. Bet jis savo draugų jau nebepripažino. Sparčiai buvo organizuojami mitingai. Į mitingus žmonės buvo varomi seniūnų ir milicijos. Švėkšnos gimnazijoje, moksleivių tarpe, taip pat vyko mitingai ir padėkų reiškimas Stalinui už "išlaisvinimą," o keli suvedžioti moksleiviai vadovavo rusų raudonarmiečių priežiūroje. Vakarais gimnazijos mergaitės-mokinės būdavo išviliojamos, nuvežamos į jų butus ir išniekinamos. Mokytojai buvo verčiami miestelio aikštėje sakyti mitingines kalbas, dėkoti už "išlaisvinimą" ir garbinti Staliną. Skaudu prisimint kaip Švėkšnos gimnazijos lotynų k. mokytojas Jonas RAČKAUSKAS ir nuovados v-kas RADZEVIČIUS enkavedistų buvo varomi turgaus dieną sakyti kalbas į žmones ir dėkoti raudonajai armijai už "išvadavimą." Tiesiog gaila buvo tų žmonių, kuriems reikėjo kalbėti į susirinkusius prieš savo norą su didžiausia širdgėla ir kartu rodyti kvailą džiaugsmą, kad enkavedistas iš užpakalio nenušautų.

Liepė rusiškai pasirašyti

Aš iš T. Naumiesčio muitinės viršininko Jono Aušros gavau patvarkymą, kad muitinės turtą perduočiau rusų raudonajai armijai, kurios įgula stovėjo Platerio dvare, Švėkšnos mieste. Mat, iš tos įgulos viršininko buvo gautas toks reikalavimas. Muitinės stalus ir kitą turtą pristačiau į štabą, kur man liepė rusų karininkas pasirašyti, kad turtas teisingai perduodamas. Kuomet aš pasirašiau lietuviškai, mane rusų karininkas išvarė ir liepė išmokti pasirašyti rusiškai. Žinoma, aš išmokau ir pasirašiau, tik vienas rusų karininkas vyr. leit. Martinuk, mane užjausdamas, pasakė: "Yra ir iš jūsų durnių, kurie kelia kumštis, bet greit jie verks." Taip ir buvo.

Švėkšnos urėdijoje buvo įsisteigusi tarnautojų profesinė sąjunga, į kurią plaukė įvairūs komunistėlių skundai bei šmeižtai apie tarnautojus. Vietos šaulių būrio vadu buvo urėdas MOTĖJŪNAS, didis visuomenės veikėjas, bet jis jau buvo "sukaustytas." Vienas urėdijos tarnautojas parodė skundą ant manęs, kuris buvo pasirašytas Ylakių kom. partijos nario Jono Poškio. Skunde buvau išvadintas liaudies priešu ir šiaip prirašyta įvairiausių nesąmonių. Vėliau jis buvo išsiųstas parvežti Stalino "saulės" iš Maskvos.

Taip Švėkšnoje man begyvenant pas p. Demikius, sužinojau, kad ne tik esu iš tarnybos atleistas kaipo liaudies priešas, bet į 24 val. turiu apleisti Švėkšną ir vykti į savo kilmės vietą. Nors paskutinį kartą, bet dar teko pietauti pas savo buvusius šeimininkus p. Demikius. Pirmiau čia susirinkdavome vien lietuviška šeima, šiandien jau turime vieną iš okupantų atstovą, —rusų karininką-inžinierių, kuris buvo atkomandiruotas atmatavimui pasienio 200 metrų mirties zonos. Pietų metu jis sėdėjo gale stalo išdidus kaip tikras okupantų atstovas, bet nejaukiai jautėsi tarpe mūsų. Niekas nesišnekėjome, kaip įprasta prie stalo, bet kiekvienas matėme tik savo lėkštę. Iš tarnautojų buvau aš ir Švėkšnos policijos vachm. Kriaučenka. Kitą stalo galą buvo apsėdę Švėkšnos "Saulės" gimnazijos gimnazistai. Mažieji taip pat sėdėjo kaip nebyliukai ir kartu suprato žiaurųjį okupantą. Iš gimnazistų tarpo buvo 7-tos kl. mokinė p-lė Onutė Gailiūtė (dabar Amerikoje) ir kiti. Po to aš sėdau ant dviračio ir išvykau į savo tėviškę. Tai buvo prieš pat rinkimus, kurie turėjo prasidėti 1940 m. liepos mėn. 7-14 dienomis.

(Bus daugiau)

Nedirba 3—6%

Darbo departamento statistika rodo, jog nedarbas Chicagą tėra švelniai palietęs. Chicagos srityje neturinčiųjų darbo nuošimtis svyruoja nuo 3 iki 6. Tuo tarpu iš viso krašto 149 didesnių pramonės centrų 51-ame bedarbių yra daugiau kaip 6%; yra sričių, kur bedarbių esama daugiau negu 12%.

Pirkite JAV taupymo bonus.

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,600,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $44,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuo tumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir tolire gystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavima daroma su elektra, parodančia ma žiausias klaidas. Speciali atyda krei piama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill

FRANKS Live Bait and Sporting Goods
FISHING TACKLE OF ALL KINDS
Easy Credit — Terms
Minnows, Shiners, Gold Roaches, Worms, Night Crawlers, Crabs, Reelers, Soft Shells.
Coleman Lamps for Rent.
White Gas, Shot Gun Shells, etc.
Scott Atwater Outboard Motors
Get your Fishing and Hunting Licenses here.
226-28 W. North Ave.
OPEN DAY AND NIGHT

NEW FEATURES— BETTER VALUE!

THE NEW RHEEM PRESSURE-PROVED Automatic Gas WATER HEATER

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

New improved performance features . . . new attractive styling make Rheem Automatic Water Heaters the finest you can buy. Yet prices are lower than ever.

PRESSURE-PROVED AT THE FACTORY . . . PERFORMANCE-PROVED IN USE!

Every Rheem Water Heater is filled with water and fully tested at a pressure twice as great as ever needed for normal use. And Rheem built-in quality has proved its reliability in thousands of homes across the country. Let us show you how a Rheem Water Heater can supply your hot water needs — trouble-free, economically. Call or come in now!

Wholesale - Retail

E. STEVENSON

6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, ketv. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštadieniais 10-12.
Ofiso: PR. 6-7900; Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvfrt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų, išskyrus trečiad. ir sekmad.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Val.: kasdien 6-8 val. vak., šešt. 11-1 ir kitomis dienomis susitarus.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadieni ir sekm.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: pirm., treč. 6:30-8:30, šešt. 1:30-4
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois.
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ
TAISYMAS — SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais, kaip tai: tepimui, visai automobilio elektros sistemai, karboracijai. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai. Visiems mechaniškiems darbams vadovauja motorų specialistas Aleks. Šnielius.
Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kožica ir V. Paalksnis.

Progress Baldų Įmonės Skelbiamas
$100,000.00 Vertės Prekių Perviršio

Išpardavimas

LENGVI IŠMOKĖJIMAI

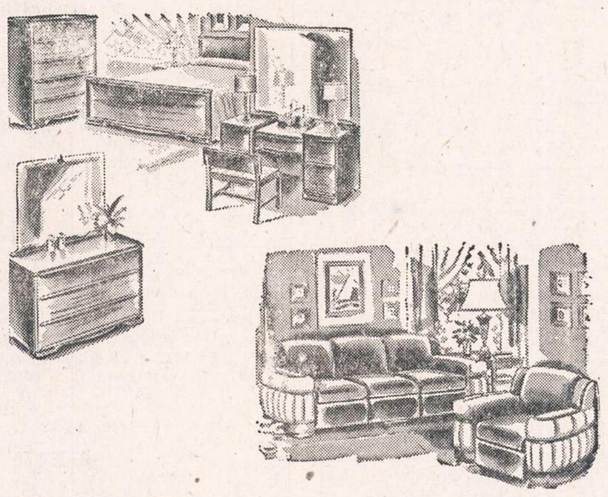

Vieni iš gražiųjų seklyčiai setai dviejų dalių arba miegamo kambario trijų dalių, vertės $200.00, dabar parduodami tie komplektai tiktai po ... $119.50

2-jų dalių žymios išdirbystės Nylon arba Frieze parlor setai, reguliarės vertės $295.00, parduodami po ... $159.50

3-jų dalių klevinio medžio miegamojo kambario setai, verti $135.00, parduodami po ... $79.75

5-kių dalių chrome breakfast setai, vieni iš gražiausių, vertės $75.00, po ... $44.75

Pilno dydžio studio couches, reguliarės vertės $70.00, parduodami po ... $39.75

Didelės ir patogios lounging kėdės, vertės $70.00, parduodamos po ... $39.95

Pilnai įrengtos Hollywood lovos, vertės $75.00, parduodamos po ... $43.50

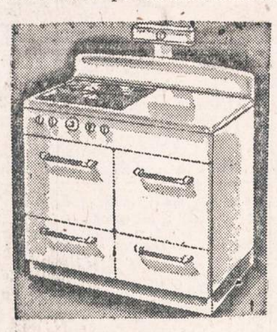

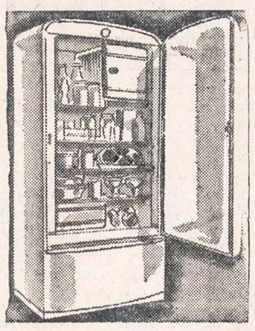

8-nių kubiškų pėdų dydžio 1954 metų gerųjų išdirbysčių refrigeratoriai po ... $179.50

Pilno dydžio porceliuoti gaziniai virtuvės pečiai, vertės $135.00, po ... $84.75

Gražiai užbaigtos tvirtos komodės, vertės $49.00, parduodamos po ... $28.75

Tvirtai padarytos rašymui deskutės, reguliarės vertės $40.00, parduodamos po ... $24.75

Spiruokliniai matracai, 10 metų garantuoti, verti $39.50, parduodami po ... $19.95

Pasidėjimų spintelės (Chest of Drawers), vertės $32.00, parduodamos po ... $19.95

Patogios kėdės (Pull Up Chairs), visokių spalvų, vertės $15.00, po ... $9.95

Vienos iš gražiausių lempos, vertės $10.00, parduodamos po ... $4.95

9x12 gražios klijonkės, su apvadais, vertės $8.50, po ... $4.95

Gražūs staliukai (End Tables), vertės $7.00, po ... $3.95

Matykite šias ir šimtus kitų vertybių lygiai numažintom kainom per šį išpardavimą, kur galite sutaupyti iki 60%!

VISOS PREKĖS YRA PIRMOS RŪŠIES IR PILNAI GARANTUOTOS.
JEI PIRKĖJAS NEPATENKINTAS, GALI GRĄŽINTI IR VISUS ĮMOKĖTUS PINIGUS ATSIIMTI.

Lai niekas nenukreipia tamstų dėmesio nuo pastovaus lankymo šios LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS.

PROGRESS FURNITURE CO

4183 ARCHER AVENUE—prie Richmond St.

Eidami atsineškite gazo ir elektros bilas—užsimokėsite be ekstra mokesčių. Taipgi priimame vandens taksų, raudonojo ir mėlyno kryžiaus apdraudos mokesčius ir telefono sąskaitas. Galite išpirkti American Express money orderius — yra saugu ir patogu.

Krautuvė atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. popiet. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 valandos vakaro dėl Tamstų patogumo.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Tirs indėnų kultūrą

Praeitą savaitgalį Dr. P. S. Martin, Chicagos istorijos muziejaus antropologijos skyriaus prižiūrėtojas, su padėjėjais išvyko į Meksiką išnykusios indėnų kilties kultūros tyrinėti.

Ekspedicija vyksta kasinėjimo darbų į vakarinę Naujosios Meksikos dalį, netoli Reserve miesto. Yra žinoma, kad tose vietose prieš 4,500 metų prieš Kr. gyveno viena indėnų kiltis, vad. Mogollon. Paskutiniai šios kilties pėdsakai ten užtinkami iš maždaug 1300 m. po Kr., o paskui kiltis išnyko. Ta indėnų kiltis, kaip iškasenos rodo, yra buvusi pažangi, jos kultūra, gyvenamieji trobesiai bei įrankiai evoliucionavo. Ekspedicija nori rinkti medžiagą ir aiškinti klausimui, kur galėjo ši kiltis dingti.

Prieš užsienio gydytojus

Illinojaus medicinos draugija yra nutarusi kreiptis į Amerikos medicinos draugiją su raginimu, kad nebūtų leidžiama praktikuoti mediciną atvykusiems iš kitų kraštų tremtiniams ar šiaip gydytojams, jei jie ne specialiu kokiu pasikeitimo keliu yra atsiradę Amerikoje. Esą, beveik visi užsieniuose pasiruošę gydytojai esą savo kvalifikacijomis atsilikę nuo Amerikos gydytojų ir jie čia neatitinką gydytojams statomų reikalavimų.

Jeigu jau norima duoti tokiems užsienio kraštuose mokslą išėjusiems gydytojams praktikos teisę, jie, esą, pirma turėtų būti išegzaminuoti pagal vienos centrinės krašto gydytojų įstaigos nustatytą programą.

Žuvo kelionėje iš pobūvio

Northwestern universiteto 20 metų amžiaus studentė Miss S. Stevenson žuvo automobilio nelaimėje vykdama iš pobūvio Highland Parke. Su ja važiavęs kitas to universiteto studentas buvo sužeistas. Abu juodu priklausė studentų draugijai Delta Kappa Epsilon.

Studentų dekanas pareiškė, jog bus tiriama, ar ta draugija nėra atsakinga už šią nelaimę. Pati draugija dėl girtavimų ruošimo yra suspenduota; jau ir anksčiau yra buvę po jos pobūvių nelaimių jos narių tarpe. Dabar 8 tos draugijos nariai buvo suspenduoti.

Nuteisė už narkotikų pardavinėjimą

Teisėjas Alfonsas Wells narkotikų teisme nuteisė 3 mėnesius kalėti ir sumokėti $125 baudos viešbučio patarnautoją Hillenburg, 634 Oakdale Ave., už narkotikų (barbiturates) pardavinėjimą.

Jis buvo suimtas po to, kai policija sulaikė automobilį su 9 nepilnamečiais, pas kuriuos buvo rasta narkotikų kapsulių. Jaunuoliai sakėsi jas pirkę iš Hillenburg Rienzi viešbuty, 600 Diversey pkw.

"Veteranų žygis už Korėją"

Vadinamasis "veteranų žygis už Korėją" ruošiamas čia birželio 14 d. Veteranai tą dieną Cook apskrity vaikščios po namus ir rinks aukas Korėjai atstatyti. Ši apskritis nori prisidėti savo dalimi prie numatytos visame krašte tam reikalui surinkti 10 milijonų dolerių sumos.

Šioje rinkliavoje dalyvauja savanoriškai 7 didesniosios karo veteranų grupės.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
Lt. Genevieve de Galard-Terraube (kairėje) iš Indokinijos parvyko į Paryžių, kur ją pasitiko jos motina. Genevieve buvo vienatinė gailestingoji sesutė Dien Bien Phu tvirtovėje, kurią užėmė komunistai. Tvirtovės gynėjai ją praminė "Dien Bien Phu angelu". Ji jau gavo pasiūlymą aplankyti Ameriką.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto
Prancūzų bombonešiai atakuoja komunistų amunicijos sandėlius Indokinijoje.

Nukentėję nuo radiacijos sveiksta

Japonų gydytojas prof. Tsuzuki, kuris lankosi Chicagoje, sako, jog japonų žvejai, kurie buvo paliesti vandenilinės bombos sprogdinimo radiacijos, imą sveikti. Tačiau jis pridėjo, jog dar nežinia, kas su jais pagaliau galės atsitikti ateity.

23 japonų žvejai buvo pavojingoj srity jūroj, kai amerikiečiai sprogdino vandenilio bombą Bikini salų srity.

Geras filmas

Kia kuriuose vietos kino teatruose rodomas vertingas filmas "Night People". Čia vykusiai pavaizduojama bent mažytė bolševikinės tikrovės iškarpėlė. Filmas bus naudingas amerikiečiams, kurie labai miglotai teįsivaizduoja komunistinę santvarką ir jos metodus.

Šis filmas geriau pavykęs negu eilė anksčiau tos rūšies filmų. Matyt, tai, be kitko, ir todėl, kad iš tikrųjų čia pateikiama ne kokia fantazija, bet paduodami visiškai gyvenimiški, įtikinami vaizdai vakariniame Berlyno sektoriuje, kur amerikiečiai turi progos bent iš dalies susidurti su bolševikine realybe. Pavaizduota, kaip bolševikų agentai pagrobia naktį niekuo nekaltą amerikiečių karį, kurį tepavyksta išvaduoti tik pasižadėjus išduoti jų pageidaujamus, kad ir šiaip nekaltus žmones... Nes, kaip vienas filmo veikėjas pareiškia, su bolševikais negalima derėtis kaip su žmonėmis, nes jie yra tikri kanibalai (žmogėdros). (p)

PAVASARINĖ
Naujienų gegužinė
Birželio 20 dieną
LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS, ILL.
(Ten, kur buvo pereitais metais)
Šokiams gros geri muzikantai.
Bufetas, virtuvė ir "fonės"

Tremties dienų įsipareigojimai

Tremties dienomis Freiburge, pietinėje Vokietijoje, buvo susidariusi nemaža lietuvių tremtinių kolonija. Jie artimai vieni su kitais buvo susigyvenę, todėl ir stovyklai išsiskirsčius, išemigravus žmonėms į įvairius pasaulio kraštus, dvasiniai ryšiai nebuvo bei nenorėti nutraukti. Stengiamasi ir dabar padėti tiems buvusiems tos kolonijos nariams, kurie dabar yra patekę į sunkumus.

Tuo tikslu čikagiečiai buvę freiburgiečiai yra net sudarę tam tikrą lyg organizaciją, pavadinę "Lietuvių Freiburgiečių Vienybe", kur sudarė ryšiams palaikyti sekretoriatą iš p.p Onos Šilėnienės-Stikliūtės, 1216 So. Elmwood Ave., Berwyn, Ill., ir kun. F. Gurecko.

Vietiniai freiburgiečiai jau yra aukomis sušelpę buv. tos Freiburgo stovyklos narį muz. Germanavičių. K. Ch.

Ar ne laikas pajudėti?

SLA 6 Apskrities plačios ribos. Jos pati širdis — Chicaga. Bet veiklos jokios. Aišku, kur nors yra ne taip, kaip turi būti.

Štai patys apskrities susirinkimai pavėluoti, staigiai sušaukti, būna tušti. Sekretorius atsistatydino; gal ir gerai. Bet netvarka, apsileidimas ne nuo jo priklauso. Būtų gal sveika visą valdybą pravedinti. Na, gal būsimasis SLA seimas priims kokį patvarkymėlį apskrities veiklai, nes iki šiol ta veikla, atrodo, buvo bereikšmė.

Kaip miela skaityti apie kitų apskričių veiklą! Jų veiklos tie patys potvarkiai nevaržo, jos klesti. O mes vis merdim. Chicaga vadinama lietuvių širdim, bet to lietuviško nuoširdumo labai maža. Taigi sakau, jog kur nors yra netaip.

Beje, Chicaga priklauso Vakarams. O ir jų SLA viršininkų komitetas rinkimuose gerokai savotiškai pasireiškė.

Su nekantrumu laukiu seimo. Bus įdomu, kaip priešas su priešu susitiks. Bet "geros akys dūmų nebijo". Vienas iš Senųjų

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

CANDY COOKS
AND
MOGUL OPERATORS NEEDED
STEADY EMPLOYMENT — GOOD WAGES
CHASE CANDY COMPANY
3301 W. FRANKLIN BLVD.

THE FAIR
Turi vietų patyrusiems
CABINET MAKERS
FURNITURE FINISHERS
Turi kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai.
PASTOVUS DARBAS
5 DIENOS SAVAITĖJE
Nuolaidos ir daug kitų privilegijų.
Employment Office
9-tas aukštas
THE FAIR
State and Adams Sts.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRoveHill 6-4177

IŠLIPDOM sienas popieriais, pentuojam iš vidaus ir iš lauko. Geras darbas, pigi kaina. Vakarais šaukite: Stanley, LIvingston 8-4650.

Hamilton, Ont.

Birželio mėnesio trėmimų minėjimas

Bendras lietuvių, latvių ir estų birželio mėnesio trėmimų minėjimas Hamiltone yra rengiamas sekmadienį, birželio mėn. 13 d. šia tvarka:

a) 10 val. ryto pamaldos su Libera Hamiltono Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

b) 12 val. antikomunistinė pabaltiečių demonstracija miesto gatvėmis. Lietuviai, latviai ir estai susirenka 11 val. 30 min. prie lietuvių parapijos bažnyčios, 58 Dundurn St. N. Iš čia su plakatais žygiuojama Dundurn — King gatve iki Gore Park prie žuvusiems Kariams paminklo, kur bus padėti vainikai.

c) 1 val. p. p. minėjimo aktas Royal Connaught Hotel Crystal salėje. Kalbas pasakys ir su menine programa pasirodys kiekviena tautybė atskirai. Meninėje dalyje lietuvius atstovaus Liet. Operos solistė P. Radzevičiūtė.

d) 10 val. vak. iki 10 val. 30 min. per Hamiltono CHML radio stotį (banga 900) paskaita angliškai, tautybių pirmininkų kalbos ir plokštelių muzika.

Visi Hamiltono ir apylinkių lietuviai kviečiami šiame minėjime kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Moterys prašomos demonstracijų eisenoje dalyvauti su tautiniais rūbais.

KLB Hamiltono
Apylinkės Valdyba

Rochester, N. Y.

Birželio mėnesio trėmimo minėjimas

Kruvinojo birželio įvykių ir Lietuvos okupacijos 10 metų minėjimas Rochestery įvyks birželio 13 d., ateinantį sekmadienį. Minėjimas prasidės šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldomis už žuvusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus.

4 val. p. p. parapijos salėje susirinkimas, kuriame žurnalistas ir Free Europe Lietuvos Laisvės Komiteto spaudos skyriaus vedėjas Vincas Rastenis kalbės Kruvinojo Birželio įvykių ir Lietuvos Laisvinimo klausimais. Po Vinco Rastenio kalbos įvyks koncertas. Į šį taip svarbų minėjimą yra kviečiami visi Rochestery ir apylinkėse gyveną lietuviai. Minėjimą rengia ALT Rochesterio skyrius.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Registered Nurses

For unit soon to be affiliated with Canser research at University of Chicago.

Good working conditions. Pleasant associates.

Applicants must be graduates of accredited schools of nursing & licensed in Illinois.

Write full details of experience to —

ADMINISTRATOR
CHICAGO TUMOR INSTITUTE
21 W. Elm — Chicago

St. Olaf Hospital, Austin, Minnesota, has attractive vacancies for REGISTERED GRADUATE NURSES for general duty. Good working conditions. Excellent climate. Applicants must be eligible for license in Minnesota. Write full details of education and experience to: Administrator
ST. OLAF HOSPITAL
908 Lansing Ave., Austin, Minnesota

FLINT OSTEOPATHIC HOSPITAL
FLINT, MICHIGAN
has attractive vacancies for
REGISTERED GRADUATE NURSES
(Undergraduates also accepted)
Pleasant working conditions
Good wages. Paid vacations.
Paid life insurance.
Blue Cross optional.
Openings on all shifts.
Write full details of education and experience to:
Administrator
FLINT OSTEOPATHIC HOSPITAL
Flint, Michigan. Phone CEdar 2-7457

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

ŠTAI KUR PROGA!
Marquette Parke arti krautuvių ir gero susisiekimo parduodamas mūrinis 5 kamb. bungalow. Rūsy įrengtas dar 4 kamb. butas, kuris neša $50 nuomos per mėnesį. Automatinis šildymas. Dvigubas garažas. Visa kaina tik $16,500. Geresnio pirkinio nesulauksite!
Kedzie ir 108th St. rajone už $12,300 galit įsigyti 5 kambarių mūrinį bungalow su centraliniu automatiniu šildymu. Platus sklypas, mūr. garažas.
Apinaujis 2 aukštų Georgian tipo mūrinis šviesus 6 kamb. namas su automatiniu šildymu. Gražus ir patrauklus iš lauko ir viduje. Yra garažas. Talman prie 59th St. Pamatymas nieko nekainuoja—tik paskambinkit man!
P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd St. Tel.: HE 4-4300
Buto tel.: AB 4-9611

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

CICERO, PARDUODA SAVININKAS
2 butai, 5-6 kamb., cemento blaksų stucco. Automatinis aliejaus karšto vandens šildymas. Dvigubi langai su sieteliais. Kaina $13,500.
3225 SO. 49th AVENUE

2 BUTŲ mūrinis arti 26 ir Kedzie, 4-6 kambariai, švarus. $12,900. No. 240. — Svoboda, 3739 W. 26, LAwndale 1-7038.